

Finansininkė Dalia Grybauskaitė, buvusi Lietuvos Finansų ministrė išvyko į Europos Sąjungą perimti Finansų planavimo ir biudžeto direktorės pareigas.

ES nuotr.

D. GRYBAUSKAITĖ – FINANSŲ PROGRAMŲ IR BIUDŽETO DIREKTORĖ

Būsimasis Europos Komisijos (EK) pirmininkas Jose Manuelis Barroso Briuselyje spaudos konferencijoje paskelbė, kokios pareigos teks kiekvienam iš komisarų. Lietuvei Daliai Grybauskaitei teko finansinių programų ir biudžeto direktorės postas, latvei latvė Ingridai Udrei – mokesčių ir muitų. Estas Siimas Kallas tapo vienu iš EK vicepirmininkų ir užims administracijos, audito ir antikorupcijos direktoriaus postą.

Kaip *BNS* teigė D.Grybauskaitė, ji tikėjosi gauti šį postą, mat tris mėnesius dirbdama Europos Komisijoje "kryptingai ėjo šia linkme". Jos teigimu, šio posto paskyrimas jai rodo EK pirmininko pasitikėjimą Lietuva.

"Tai yra pasitikėjimas Lietuva, kuri Europoje pernai pirmavo savo augimo tempais. Aš, kaip buvusi finansų ministrė, esu įvertinta kartu su mūsų šalies pasiekimais. Tas pasitikėjimas, kurį man parodė naujasis prezidentas (EK pirmininkas), rodo, kad tai yra pasitikėjimas ir visa Lietuva", - džiaugėsi D.Grybauskaitė.

Pasak jos, "tai yra be galo sudėtingas darbas ir milžiniška atsakomybė".

"Yra daug dalykų, už kuriuos reikės atsakyti. Man teks atsakyti už 40 kartų didesnę biudžetą nei Lietuvos", - pasakojo buvusi finansų ministrė.

Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas sveikino D.Grybauskaitės paskyrimą į šį svarbų postą.

"Premjeras ne kartą reiškė viltį, kad Dalios Grybauskaitės

galimybės bus optimaliausiai panaudotos. Todėl šis paskyrimas vertintinas labai teigiamai", - premjero žodžius *BNS* perdavė jo atstovė spaudai Nemira Pumprickaitė.

Naujos sudėties EK savo darbą pradės nuo šių metų lapkričio 1 dienos. Lietuvai gegužę tapus ES nare, D.Grybauskaitė dirbo kartu su ES Kultūros ir švietimo komisare Viviane Reding.

VISA EUROPOS KOMISIJOS SUDĖTIS

Pirmininkas - portugalas Jose Manuelis Barroso;

Vicepirmininkė, institucinių ryšių ir komunikacijos direktorė - švedė Margot Wallström;

Vicepirmininkas, įmonių ir pramonės direktorius - vokietis Guenter Verheugen; vicepirmininkas, transporto direktorius - prancūzas Jacquesas Barrot;

Vicepirmininkas, administracijos, audito ir antikorupcijos direktorius - estas Siimas Kallasas;

Vicepirmininkas, teisingumo ir vidaus reikalų direktorius - italas Rocco Buttiglione.

KITI DIREKTORIAI

Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos - liuksemburgietė Viviane Reding;

Aplinkos - graikas Stavrosas Dimas;

Ekonomikos ir monetarinės politikos - ispanas Joaquinas Almunia;

Regioninės politikos - lenkė Danuta Huebner;

Žvejybos ir jūrų reikalų - maltietis Joe Borg;

Finansinių programų ir biudžeto - lietuvė Dalia Grybauskaitė;

Mokslo ir tyrimų - slovėnas Janezas Potocnikas;

Švietimo ir kultūros - slovėnas Janas Figelis;

Sveikatos ir vartotojų reikalų - kiprietis Markosas Kyprianou;

Plėtros - suomis Olli Rehnas;

Humanitarinės pagalbos - belgas Louisas Michelis;

Energetikos - vengras Laszlo Kovacasas;

Konkurencijos - nyderlandietė Neelie Kroes;

Žemės ūkio - danė Mariann Fischer Boel;

Išorinių ryšių - austrė Benita Ferrero-Waldner;

Vidaus rinkos - airis Charlie McCreevy;

Darbo ir socialinės politikos - čekas Vladimiras Spidla;

Prekybos - britas Peter Mandelson;

Mokesčių ir muitų - latvė Ingrida Udrė.

VILNIUJE DAROMOS PIRŠTŲ ATSPAUDOS NORINČIŲJŲ JAV VIZŲ

Rugpjūčio 23 d. JAV ambasada Vilniuje pradės skaitmeniniu būdu imti pirštų atspaudus iš visų vizų prašančių asmenų. "Tai - neskausminga, pirštų netepanti ir nei papildomo laiko, nei išlaidų nereikalaujanti procedūra", - *Eltai* tvirtino JAV ambasados pirmasis sekretorius Anthony Paghian.

Estijoje ši procedūra taikoma nuo 2003 metų spalio, Latvijoje - mėnesiu vėliau.

BRITAI NESIŲS NAIKINTUVŲ BALTIJOS ORO ERDVĖS APSAUGAI

Didžioji Britanija pareiškė neatsiųsianti į Lietuvą savo naikintuvų ir juos aptarnaujančių karių rugsėjo pabaigoje, kai trijų mėnesių oro policijos misiją planuoja baigti Danijos kontingentas.

Tai *BNS* patvirtino Didžiosios Britanijos ambasados Vilniuje laikinasis reikalų patikėtinis Brian Davidson.

Tikėtasi, kad danų kontingentą pakeis britai. "Karališkosios oro pajėgos neperims misijos rugsėjo pabaigoje", - sakė britų diplomatas. Jo teigimu, pagrindinė šio sprendimo priežastis - "techninė". "Tinkamas naudotis oro uosto Zokniuose pakilimo tako ruožas yra per trumpas lėktuvams "F3 Tornado", - sakė B.Davidson. Dabar Zokniuose yra dislokuojami kitų NATO šalių naikintuvai "F-16". Diplomatas užtikrino, kad Didžioji Britanija "ir toliau remis siekį, jog dėl oro policijos Baltijos šalyse būtų pasiektas ilgalaikis, nuolatinis sprendimas". Diplomatas nekomentavo, koks, Didžiosios Britanijos nuomone, galėtų būti nuolatinis Aljanso sprendimas dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos, neturinčių savo karinių oro pajėgų, kurios garantuotų oro erdvės apsaugą visą parą septynias dienas per savaitę. Diplomato teigimu, sąjungininkų lėktuvų dislokavimas Zokniuose "buvo laikinas sprendimas".

Kovo mėnesį Šiaurės Atlanto Tarybai sankcionavus oro policijos misiją deramų savo oro gynybos pajėgumų neturinčiose Baltijos šalyse, NATO sąjungininkai paeiliui siunčia misijai į Zoknių oro bazę savo lėktuvus, lakūnus ir aptarnaujančią personalą.

Nuo kovo 29-sios Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvę saugojo Belgijos kontingentas su keturiais naikintuvais "F-16", liepos 1-ąją šią misiją perėmė Danijos karinės oro pajėgos, atsiuntusios maždaug pusšimtį kariškių ir penkis to paties tipo naikintuvus.

Diplomatinėse ir karinėse sferose buvo ruošiamasi tam, kad šią misiją toliau tęs britai, kurie turėjo atsiųsti savo kontingentą ir kelis naikintuvus "F3 Tornado". Šią vasarą Zokniuose jau buvo apsilankiusi britų karo aviacijos ekspertų delegacija.

Lietuvos Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijų vadovai atmetė nuogąstavi-

mus, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvė po spalio 1-sios gali būti nebesaugoma. "Tai bendra NATO operacija, o NATO vienija 26 valstybes", - BNS sakė URM sekretorius Evaldas Ignatavičius. "Su britais mes toliau tęsime dialogą ir sieksime, kad neliktų jokių techninių trūkumų, jei tokie yra. Pajėgas šiai misijai tvarko NATO karinės struktūros ir jos problemos nemato. Aš įsitikinęs, kad Lietuvos oro erdvė ir toliau bus patikimai saugoma", - sakė Lietuvos diplomatas.

Krašto apsaugos ministerijos sekretorius Povilas Malakauskas, BNS paprašytas pakomentuoti britų poziciją, sakė, jog "Didžiosios Britanijos nurodytos techninės problemos yra žinomos ir sprendžiamas kartu su NATO. Tikimės, jog kai techniniai trūkumai bus pašalinti, galbūt kitos rotacijos metu britai prisijungs prie oro policijos Baltijos šalyse misijos", - sakė P.Malakauskas.

Pavasariį NATO nare tapusi Lietuva iškart ėmėsi Zoknių oro uosto, kur įsikūrusi Lietuvos KOP pirmoji bazė, pakilimo tako ir reikiamos infrastruktūros remonto. Už Lietuvos Vyriausybės skirtus 1,5 mln. litų buvo suremontuota orlaivių stovėjimo aikštelės ir manevravimo takelių danga, nutiesti reikalingi kabeliai.

Neseniai NATO skyrus 2,5 mln. litų Zoknių oro uosto remontui, pradėtas pagrindinio, 3,5 km ilgio pakilimo ir nusileidimo tako dangos remontas.

Kaip *BNS* sakė KOP pirmosios bazės vadas majoras Deivis Martusevičius, šiuo metu remontuojamas labiausiai nusidėvėjęs 500 metrų ruožas tako pietiniame gale. Pasak majoro D.Martusevičiaus, naikintuvai ir kiti lėktuvai naudojami likusia pakilimo tako dalimi. Ateityje planuojama atnaujinti viso didžiojo pakilimo ir nusileidimo tako dangą.

Didžiosios Britanijos ambasados laikinasis reikalų patikėtinis B.Davidson, paklaustas, ar Karališkųjų oro pajėgų "Tornadoi" vis dėlto būtų atsiųsti į Lietuvą, jeigu tako remontas būtų užbaigtas, sakė, jog "priimtas galutinis sprendimas", apie jį informuotos Lietuvos užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministerijos.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

PREZIDENTAS PANAIKINO 4 R. PAKSO SUKURTAS TARYBAS

Prezidentas Valdas Adamkus dekretu panaikino nušalintojo prezidento Rolando Pakso sudarytas keturias visuomenines tarybas. V.Adamkus panaikino dekretus, kuriais buvo sudarytos Energetikos taryba, Jaunimo reikalų taryba, Regioninės politikos taryba ir Žmogaus teisių apsaugos medicinos srityje taryba. Kaip *BNS* sakė prezidento patarėja Toma Birmontienė, tarybos panaikintos, nes neatitinka prezidento konstitucinių galių ir išeina už prezidento kompetencijos ribų.

R.Paksas balandį buvo per apkaltą nušalintas nuo prezidento pareigų už šiurkščius Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos sulaužymą. Prezidento patarėjas Darius Gudelis *BNS* sakė, kad V.Adamkus ketina panaikinti ir Tautinių bendrijų tarybą. Panaši taryba šiuo metu veikia prie Vyriausybės. Tačiau V.Adamkus ketina palikti veikti nušalintojo prezidento sukurtą Šeimos ir vaiko teisių tarybą, taip pat dar savo paties pirmosios kadencijos metu įsteigtą Žinių visuomenės tarybą.

Be to, patarėjo teigimu, svarstoma galimybė įsteigti tarybą, kuri rūpinsis užsienio investicijų skatinimu. Į šią tarybą ketinama pakviesti verslo struktūrų ir valstybės institucijų atstovus.

EK ĮSIGIJO GERĄ DIREKTORĘ

"Ir Lietuvai, ir Europai bus gerai, kad biudžeto direktore paskirta Dalia Grybauskaitė. Europos Komisija įsigijo gerą direktorę", - vertindamas Lietuvos atstovės paskyrimą į šias solidžias pareigas, *Eltai* teigė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.

Pasak ministro, finansinių programų ir biudžeto komisarės postas yra vienas solidžiausių Europos Komisijoje (EK) ir "absoliučiai pagal D. Grybauskaitės kompetenciją".

A. Valionis tikino, kad tokio posto buvusiai Lietuvos finansų ministrei buvo tikimasi, bet "šimtaprocentinės tikimybės nebuvo".

Dėl kiekvieno komisaro portfelio vyksta intensyvios konsultacijos, nes kiekviena šalis nori savo atstovą matyti kuo įtakingesniame poste. Lietuvos atstovams taip pat teko Briuselyje girti D. Grybauskaitės sugebėjimus.

DAILIA NUOTAKA MANĖS NESUGUNGYS

"Mano pasirinkimas bus paremtas vertybiniu, o ne politinės konjunktyūros pagrindu. Nesu jaunikis, kuris susigundytų siūloma dailia nuotaka", - *"Lietuvos rytui"* sakė buvęs kandidatas į prezidentus Petras Auštrevičius. Jis sulaukė kelių pasiūlymų – prisidėti prie Darbo partijos arba jai oponuojančios Tėvynės sąjungos.

3 LIBDEMAI PERBĖGO PAS V. USPASKICHA

Kaip rašo *"Lietuvos rytas"*, nė vienuose rinkimuose nedalyvavusi Darbo partija savo atstovų jau turi ne tik vietos tarybose, bet ir tarp savivaldybių vadovų. Trims Kretingos rajono tarybos nariams liberaldemokratams perbėgus į Darbo partiją, dabar rajono valdžioje ji jau turi 4 mandatus.

Tarp spalvą pakeitusių politikų – ir rajono mero pavaduotojas Virginijus Domarkas. Perbėgėliai prisidėjo prie anksčiau į Darbo partiją įstojusio tarybos nario Algimanto Šoblinsko, kuris prieš 2 metus rinkimuose dalyvavo Valstiečių ir naujosios demokratijos partijų sąjungos sąrašė.

SPARČIAI AUGA PASITIKĖJIMAS PREZIDENTŪRA

Pagal naujausią "Baltijos tyrimų" apklausą šiuo metu yra 7 institucijos, kuriomis Lietuvos gyventojai labiau pasitiki, nei nepasitiki – tai Lietuvos bankas, žiniasklaida, bažnyčia, krašto apsauga, Konstitucinis Teismas, SODRA bei Prezidento tarnyba. Liepos mėnesį pirmą kartą po prezidento skandalo metų pradžioje, Prezidento tarnyba Lietuvoje vėl labiau pasitikima, nei nepasitikima. Nuo birželio mėnesio pasitikėjimas šia institucija išaugo 14 proc., o nuo kovo – balandžio mėnesių šios tarnybos vertinimas pagerėjo daugiau nei dvigubai.

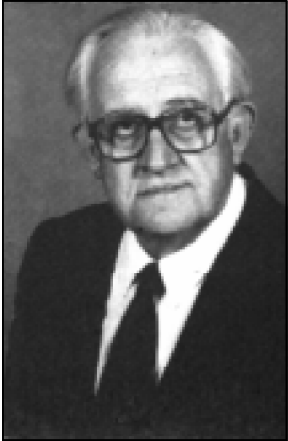
Labiausiai liepos mėnesį šalies gyventojai nepasitikėjo Lietuvos Seimu – juo nepasitiki net trys iš keturių (77%) 15 – 74 metų Lietuvos gyventojų, o pasitiki tik kas šeštas (16%). Tai mažiausias pasitikėjimas Seimu per visą dabartinę keturių metų kadenciją.

FONTANO REMONTUI – KAIP Į BALĄ

"Lietuvos ryto" priedas "Sostinė" rašo, kad prie Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro esantis fontanas leidžia vandenį. Pro fontano baseiną dengiančias granito plokštes ant šaligatvio vakar tryško vanduo. Šis fontanas tik pernai vasarą buvo atnaujintas. Savivaldybei šio antro pagal dydį miesto fontano rekonstrukcija kainavo 132 tūkst. litų.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Rugpjūčio 7 d. prezidentas George Bush ir demokratų nominuotas į prezidento vietą senatorius John Kerry netyčiomis susidūrė Portlande, Oregono valstijoje. Abu jie toliau tęsė savo rinkiminę kampaniją. Prieš kelias dienas abu kandidatai susidūrė Davenport, Iowa, kur sakė prakalbas vos trys miesto blokai vienas nuo kito. Prezidentas Bush neslėpė, kad jo važinėjimas autobusu po šiaurinę Ameriką siekia gauti daugiau lėšų Oregone ir Washingtono valstijoje, Seattle mieste. Abu kandidatai pripažįsta, kad šiaurės vakaruose bus išspręstas abiejų likimas. Balsuotojų registravimas ir vieši susirinkimai gavo netikėtą smūgį Floridoje, kur Deltonoje policija surado šešis negyvus žmones nuo 18 iki 30 metų amžiaus. Jie nebuvo giminaičiai, visi dirbo restorane "Burger King". Policija surado nužudytus žmones, kadangi visi šeši tą dieną neatvyko į darbą. Vietinis šerifas atvyko į nužudytų žmonių namą. Dabar aiškinamos nužudymo priežastys ir motyvavimas.

Daugiau žuvusių pasirodė Afganistane, kur šeši vyrai buvo nušauti Zabul miesto gatvėse, nes užsiregistravo bal-

JAV prez. G. Bush naujuoju CIA direktoriumi paskyrė Atstovų rūmų narį Porter J. Goss, kurį dar turi patvirtinti Senatas, tačiau nenumatoma, kad būtų neigiamas sprendimas. P. Goss, kairėje, kalbasi su Atstovų rūmų naru Sherwood Boehlert; už jų Rugsėjo 11-osios komisijos pirm. Thomas H. Kean ir narys Lee H. Hamilton. *AP*

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

— Keliais sakiniais —

● **Prie New Yorko** esanti Laisvės statula vėl buvo atidaryta turistams, tačiau jie te-

galėjo užlipti tik ant žemutinio pjedestalo dėl teroristų grėsmės.

● **Saudi Arabijos** užsienio reikalų ministras pasiūlė

AFGANISTANO BALSAI

suoti Afganistano rinkimuose. Spėjama, kad tai buvo balsavimo priešų darbas. Du taliban kareiviai buvo suimti ir paguldyti Kandahar miesto ligoninėn, kur jie gydomi amerikiečių žinioje. Afganistano balsavimai turi įvykti spalio mėnesį, tačiau labai daug balsavimo priešininkų kovoja prieš rinkimus. Prezidentu tikisi laimėti dabartinis prezidentas Hamid Karzai.

Prezidentas Bush pasigyrė savo kalbose, kad Amerikos darbų skaičius sumažėjo ir dabar siekia, praėjus liepos mėnesiui 5.5%. Darbdaviai surado darbų 32,000 darbininkų. Prezidentas tvirtina, kad daug padėjo mokesčių sumažinimas. Ateityje jis tikisi dar daugiau darbų amerikiečiams. Šiek tiek pakenkė naftos kainų pakilimas net 44 doleriai už statinę. Tokių aukštų kainų nebuvo 21 metai. Šitokių kainų neleidžia pamiršti prezidento Bush oponentas, demokratų partijos kandidatas sen. Kerry. Jungtinių Tautų spaudimas Afganistane pagyvėjo į registravimą įsijungus dideliame skaičiui moterų. Spalio mėnesio balsavimams artėjant, jau 9.8 milijonai išreikavo sau identifikavimo kortelės, tarp jų yra 41 nuošimtis moterų ir etninių grupių atstovų. Jungtinių Tautų administracija tvirtina, kad balsavimus teko atidėti iš birželio mėnesio į spalio mėnesį dėl įvairių genčių lordų kariaunų veiklos. Ta veikla sugadino "naujųjų demokratų" organizavimą, buvusio prezidento Clintono pastangas sustiprinti veteranų, švietimo sustiprinimą medicinos priežiūros, apdraudus pastangas. Demokratų kandidatas sen. Kerry vienu žodžiu

atsakė į klausimą: kas ten dedasi Irake? Nafta. Amerikos koalicijos laimėjimai Irake tuo ir pasižymėjo, kad sugebėjo patenkinti naftos gavybą ir demokratinių Afganistano balsavimų priartinimą, nežiūrint Amerikos priešų Irake veiklos.

Bostone vykusioje demokratų partijos konvencijoje žodį tarė ir senatoriaus Kerry žmona Teresa Heinz Kerry. Ji sakė: mano vyras pelnė savo medalius Vietname senovišku būdu. Jis rizikavo savo gyvybe.

Kaip jau patarė Rugsėjo 11 dienos komisija, Amerikoje buvo sustiprintas budrumas prieš teroristų išpuolius. Prezidentas Bush pasakė, kad jis sustiprins finansus, kuriuos gauna vidaus saugumo įstaigos. Pakistane buvo suimti keli alQaeda įtariamieji, kurie vadovavo planuojant Rytinės Afrikos Amerikos ambasadų sprogdinimuose 1998 metais. Prezidentas Bush tvirtino, kad teks paskirti teroristų gaudymo "carą". Bus ypatingai saugoma finansinės institucijos New Yorke, Washington, Newark, New Jersey. JAV biudžeto priežiūros komitetas paskelbė, kad deficitas šiemet sieks 445 milijardus dolerių, kas sudaro didelę visuminio gamybinio produkto dalį.

Ženevos tarptautinis žmogaus teisių komitetas paskelbė papeikimą Sudano vyriausybei, minėdamas ir žodį "sankcijos", kad toliau sudaniečiai arabai žudo ir persekioja juoduosius Sudano gyventojus, net konfiskuodami jiems tarptautinių organizacijų oro transportu siunčiamą maistą: grūdus ir miltus. Afganistane demokratijos priešininkai sužeidė aštuonis JAV kareivius. Du sužeistieji buvo išvežti į JAV karo ligoninę Landstuhl, Vokietijoje.

Artėjant šio rudens balsavimams, stebėtojai pripažįsta, kad labai svarbu, kas laimės prezidento vietą. Nė kiek neužmirštama, kad labai svarbios ir Senato bei Atstovų Rūmų kėdės. Jau pasiskelbė kandidatų į Senatą iš Colorado valstijos respublikonas kandidatas, alaus gamybos specialistas Peter Coors. Jo stipriausias konkurentas yra ligšiolinis valstijos generalinis prokuroras demokratas Ken Salazar. Jį stipriai debatuose palaiko kandidatas į prezidentus sen. J. Kerry.

sudaryti taikos priežiūros kariuomenę iš arabų šalių. Siūlomi kareiviai iš arabų šalių: Maroko, Malaizijos, (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PASKIRTAS ROLANDO PAKSO ĮPĖDINIS

Dabartinė Lietuvos situacija neatsirado staiga. Visą nepriklausomybės laiką tarpusavyje konkuruojančios partijos daugiau dėmesio skyrė savo kovai dėl valdžios rinkimuose, negu valstybės problemų sprendimui. Jos susitarė dėl Lietuvos tarptautinio statuso, tačiau niekada nesusitarė, kaip gerinti padėtį Lietuvoje. Kaip kovoti su korupcija ir kaip stiprinti savo žmonių pasitikėjimą savo valstybe.

Rytų kaimynas vis agresyvesnis – nori vienu ar kitu būdu mus pajungti savo įtakon. Rusijos spauda nevengė rašyti Lietuvos prezidento rinkimų tema. Ji savo žmones informavo rašydama, kad į valdžią Lietuvoje vėl grįžo dešinieji, iš kurių Rusija negali laukti nieko gero. “*Rosbalt*” politinių žinių komentatorius A. Latockis Rusijos visuomenei rašė: “V. Adamkus – amerikiečių II pasaulinio karo meto emigrantų statytinis, aktyvus kovotojas prieš Lietuvos okupaciją per visą Sovietų Sąjungos buvimą. Jis žiūri į Rusiją kaip į okupacijos kaltininkę”. Lietuvoje už V. Adamkų mūru stovi dešinėsios partijos, pirmiausia Tėvynės sąjunga-Lietuvos konservatoriai. Lietuvos dešinieji – tai vakariečiai, labai neigiamai vertina viską, kas vyksta Rytuose. Jie visomis jėgomis stengėsi neleisti, kad “Mažeikių nafta” patektų rusų kapitalui. Tai jie, Lietuvos konservatoriai, priėmė įstatymą dėl sovietinės okupacijos žalos atlyginimo. Šiais metais jų pavyzdžiu pasekė estai, o Vytautas Landsbergis pasiekė, kad Lietuvos Seimas priėmė dar vieną įstatymą, palaikantį estų reikalavimus...”

Toliau rašoma, jog už V. Adamkų balsavo didžiųjų miestų rinkėjai, jaunimas ir Lietuvos intelektualai. Rinkimų rezultatai parodė, kad Lietuvos visuomenė susiskaldžiusi. V. Adamkaus 5 proc. pergalė nereiškianti, kad Lietuva nususuko nuo Rusijos ir atsigręžė į Ameriką. Rezultatai rodo, jog iš vienos pusės esanti V. Landsbergio ir V. Adamkaus vakarietiška Lietuva, o iš kitos – R. Pakso, K. Prunskienės ir kairiųjų bei neturtingųjų Lietuva. Todėl esą nurašyti tokios Lietuvos jokių būdu negalima... Lietuvoje vyksta klasinis konfliktas. Kai R. Paksui nebuvę leista dalyvauti rinkimuose, tai pusė Lietuvos gyventojų likę be savo klasinio gynėjo. Tik viena K. Prunskienė stojusi už R. Paksą.

Dar toliau rašoma, kad savo eilės laukianti naujoji jėga – rusas oligarchas Viktoras Uspaskichas su savo Darbo partija. “Revanšas jau visai arti, ir jis gali būti pritrenkiantis. Juk rudens rinkimai į Seimą – tai ne Prezidento. Juose išsispręs ne simbolinės, bet realios valdžios klausimas.” Esą tai, kad paprasti žmonės nemėgsta amerikiečių. Iš Amerikos ateinąs liberalizmas, o V. Adamkus paskelbęs, kad kiekvienas žmogus turįs pats pasirūpinti savimi, o vargšams pagalbą tegu teikiančios labdaros organizacijos, bet ne valstybė. Didelei lietuvių visuomenės daliai rusai ir pati Rusijos valstybė visiškai esą nebaisūs. Girdi, didžiausias pavojus esąs Lietuvos inteligentijoje ir partijose, kurios esančios korumpuotos, bet ne Rytų kaimynėje. Lietuvos žmonių nebaugina Rusija – tą pripažinę ir užsienio sociologai. “Taigi jokių būdu negalima nusiminti ir tvirtinti, jog Lietuva nususuko nuo Rusijos”.

Tokios ir panašios mintys rašomos Rusijos spaudoje. Maskva nebeslepia savo noro turėti Lietuvos Seime savo žmonių daugumą. Šiuo metu svarbiausias asmuo – oligarchas V. Uspaskich, į kurį dedamos visos Kremliaus viltys.

S. Tūbėnas

J. BORISOVAS LIETUVOJE GALI LIKTI DAR PORĄ METŲ

Prezidentūros skandale išgarsėjusio Rusijos piliečio Juriiaus Borisovo išsiuntimo iš Lietuvos procedūra sustabdyta. Vilniaus apygardos administracinio teismo paskelbtu sprendimu, klausimo dėl jo išsiuntimo nagrinėjimas bus tęsiamas tik po Vilniaus miesto I-osios apylinkės teismo sprendimo, kuriame nagrinėjama baudžiamoji byla dėl grasinimų nušalintajam prezidentui Rolandui Paksui.

Paklaustas, ar tikėjosi tokio teismo sprendimo, J. Borisovas šmaikštavo: “Matote, Lietuva jau nebegali apsieti be Borisovo, todėl aš manau, kad artimiausius dvejus metus masinės informacijos priemonės neliks be darbo. Aš manau, aš liksiu Lietuvoje ilgam.”

“Jau beveik metus gyvenu be dokumentų ir, manau, gyvenisiu dar du”, - pridūrė J. Bo-

risovas.

J. Borisovo teigimu, svariausi turimi įrodymai yra telefoniniai įrašai, bet, jo teigimu, “ekspertizės tai nebuvo.” Pasak jo, profesionalus telefoninių pokalbių tyrimas trunka maždaug metus.

J. Borisovo advokatas Adomas Liutvinskas teigė nežinąs, kada galėtų baigtis byla dėl jo kliento išsiuntimo. Pasak jo, jie dar turi teisę per 7 dienas apskusti pastarąjį sprendimą, bet nežino, ar pasinaudos šia teise.

Advokatas neatmeta galimybės, kad gali būti apskustas ir dar nepriimtas Vilniaus miesto I-osios apylinkės teismo sprendimas, todėl dabartinės bylos dėl J. Borisovo išsiuntimo nagrinėjimas gali trukti kelerius metus.

Surengęs pirmąjį šiai bylai skirtą posėdį, Vilniaus miesto I-osios apylinkės teismas pa-

skelbė pertrauką iki rugsėjo 30 d.

Kaip teigė A. Liutvinskas, Migracijos departamentas nepateikė jokių svarių argumentų, kodėl J. Borisovas turėtų būti išsiųstas. Advokato teigimu, departamentas byloje daugiausia remiasi Valstybės saugumo departamento surinkta medžiaga.

“Tie patys dalykai (pateikiami teismui kaip argumentai - *DELFI*), kurie figūruoja baudžiamojoje byloje, įvardinti kaip keliantys pavojų ne bet kam, bet konstitucinei santvarkai. Aš bandžiau išsiaiškinti, kas ta konstitucinė santvarka yra. Žinot, tai gana sudėtinga. Pabandykite surasti normalų išaiškinimą, kas yra konstitucinė santvarka. Įstatymuose šio paaiškinimo nėra”, - žurnalistams sakė advokatas.

www.DELFI.lt

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 p.)

Nigerijos, Pakistano, Tuniso, Jemeno. Ministras princas Saud al-Faisal šiek tiek nusivylė, kai jo kviečiamos šalys pažiūrėjo labai skeptiškai į tokią paramą Irakui.

- **Ispanija** ir Britanija nepagerino savo santykių, nors bandė minėti Gibraltaro 300 metų perėjimo į Britanijos rankas sukaktį. Tas vizitas priminė ispanams britų gynbos ministro vizitą Gibraltare.

- **Kinija** surengė Hong Konge didelį kariuomenės parodą, pirmą po Kinijai miesto priklausomumo 1997 metais. Kalbėtojai įspėjo Taivaną, kad Kinija nevens griežtis jėgos, jei Taivano valdžia paskelbtų salos nepriklausomybę.

- **Irako** sukilėliai sprogdino penkias krikščionių bažnyčias Mosule ir Bagdade, šimtai žmonių žuvo ar buvo sužeisti. Krikščionys Irake sudaro apie milijoną žmonių, daugelis bando pabėgti į kitus miestus.

- **Laikinasis** Irako vyriausybės vadovas Alad Allaei, saugomas 100 kareivių, aplankė Najaf miestą, kur neseniai vyko aršūs mūšiai. Jis ragino šijitų sektos musulmonus sudėti ginklus ir baigti karo veiksmus, grobimus ir smurtą.

- **Palestinos** vadovybės premjeras Ahmed Qurei parėmė iš Arafat daugiau saugumo galių. Jam teko uždavinyti prižiūrėti palestinečių policiją, pravesti reformas.

- **Hagoje** toliau vyksta teismas, kur kaltinamas, buvęs Jugoslavijos prezidentas Slobodan Milošević toliau skundžiasi prasta sveikata. Tarptautinio teismo advokatai

kalba, kad kaltinamasis labai sugeba save ginti ir teisinti.

- **Irake** valstybės prokuroras įsakė suimti įtakingą veikėją Ahmad Chalabi. Jo brolio sūnus Salem Chalabi kaltinamas birželio mėn. nužudęs Irako finanso ministrą Fadhil. Jis jau buvo baudžiamas Jordane. Prokuroras mini ir pinigų padirbinėjimą bei kitus įstatymų laužymus.

- **Floridoje** šerifas suėmė keturis įtariamuosius. Jie kaltinami šešių savo kaimynų nužudymu. Tarp suimtų yra grupės vadovas 27 metų. Kiti trys yra visi 18-mečiai.

- **Atsargon** pasitraukęs JAV kariuomenės generolas Tommy Franks, paklaustas ar senatorius John Kerry tiktų tapti JAV vyriausiu kariuomenės viršininku, atsakė: “Absoliučiai”. Pastaruoju metu gen. Franks daug dirba televizijos stotyse.

- **Irako** kareiviai pagrobė ir įkaitu laiko aukštą kaimyninio Irano diplomata. Jis buvo Irano islamo respublikos konsulu Karbalos mieste.

- **Palestinos** nepriklausomybės darbuotojų suvažiavime Yasser Arafat rėmėjai Nablus mieste bandė išardyti pasitarimus, šaudydami į lubas. Žuvusių nebuvo, tačiau palestiniečiai delegatai turėjo prašyti apie 20 ginkluotų vyrų netrukdyti pasitarimų. Ginkluota grupuotė sakė esą “Al Awda Brigados” nariais.

- **Artėjant** Amerikos balsavimams, vyksta spėliojimai, kuri valstija balsuos daugiau už dabartinį prezidentą. Pasirodo, kad senatorius Kerry Nevados valstijoje lankėsi keturis kartus, o prezidentas Bush lankėsi tik vienašyk. Iš balsuotojų registravimo ma-

tosi, kad Colorade gyvena daug karo veteranų, gyvena daug senelių. Daugiau už tas dvi grupes Nevadoje gyvena meksikiečių. Valstijoje dar rančerių yra 2,2 mln. gyventojų, iš to skaičiaus Las Vegas sudaro 1,6 milijonus. Tai Las Vegas ir Reno miestai. Daug naujokų atbėga į Nevadą iš Kalifornijos. Tai pabėgėliai iš didelių mokesčių šalies. Kartu tie bėgliai dažniausiai balsuoja už demokratų kandidatus. Šių metų balsuotojų registravimas palaidoti branduolinių stočių liekanas Nevados dykumų ir kalnų grabuose. Sukėlė piktus debatus dėl Yucca kalno, kurio nenori nei demokratai nei respublikonai. Nevados vidaus valdžia su gubernatorium yra respublikonai, jiems priklauso ir viena Senato kėdė bei viena iš 3 Kongreso vietų.

- **Taškente**, Uzbekistano sostinėje, teroristai puolė ir sužeidė devynis žmones prie JAV ir Izraelio ambasadų. Du vyrai buvo užmušti.

- **Valstybės** sekretorius Colin Powell lankėsi Bagdade, kur pareiškė, jog valstybės saugumas ir lėšų turėjimas yra viena, dvipusė moneta. Abi pusės yra svarbios, kalbėjo sekretorius, sakydamas, kad JAV paskubės su lėšomis ir parodys irakiečiams, kad valstybės reikalai gerėja.

- **Belgijoje** sprogo dujų vamzdžių linija, užmušdama 15 žmonių, sužeisdama daugiau šimto.

- **Jungtinių** Tautų Saugumo Taryba priėmė nutarimą nubauti Sudaną už juodųjų Sudano gyventojų persekiojimą. Nuo rezoliucijos balsavimo susilaikė Kinija ir Pakistanas. Taryba kalbėjo ir apie Sadanui grėsiančias sankcijas.

ARCHANGELSKO PARTIJĄ APSVARSTANT

Vilius Bražėnas

Kad visiems būtų aišku, reikia pasakyti jog čia, žinoma, kalbama apie antipartinę partiją, kurią iš Rusijos, iš Archangelsko, čia atsiradęs su pinigų maišu rusas įsteigė, pasirinkęs gan keistą būdą kovoti prieš, kaip jis skelbė, nereikalingas ir net žalingas Lietuvos politines partijas. Tolygu – kieno nors užmojui kovoti prieš mafijas, įsteigiant naują, nuosavą, mafiją. Nebent, žinoma, jei siekiama sunaikinti konkurenciją savo mafijai. Tuo būdu, aišku, ir naujos partijos įsteigimas būtų suprantamas.

Menkiau suprantamas yra tos naujos antipartinės partijos pavadinimas “Darbo partija”. Ypač, kai ji, lyg ir patamsyje, buvo įsteigta neaiškaus didžiurčio su, kaip paaiškėjo, neaiškiais verslininkais, ko gero užuodusiais iš Europos Sąjungos (ES) ateinančius milijonus litų. Net ir “Darbo” partijos 2004 m. paskelbtoje **Rezoliucijoje** neminimi “darbininkai”. Gal bandyta tą plyšį pridengti “darbuotojų” terminu. O tai apima bet ką ir kiekvieną, kas kur nors kaip nors “darbuojasi”. Gal net ir kišenvagius.

Kadangi tai naujai antipartinei partijai, kaip atrodo, netinka “darbo” pavadinimas, o jos kilmė, programa, ideologija ir nuopelnai yra pakibę ant daugybės klausukų, gal jai tiktų net “Klaustukų partijos” pavadinimas, sutrumpintai “???P”. Vienok tai galėtų sukelti dar daugiau klausukų. Todėl tiksliausia būtų ieškoti tinkamo pavadinimo partijos kilmėje – Archangelske. “Archangelsko partija” pavadinimas, manytume, būtų pats tiksliausias, daug pasakantis ir nubraukiantis gerą saują klausukų. Pagal kilmę, būtų galima ją pavadinti ir “Uspaschik partija”. Tačiau Archangelskas turi daugiau ko bendro su lietuvių tauta, negu partijos steigėjas. Ir štai kodėl.

IŠ TEN, KUR NE VIENO LIETUVIO TREMTINIO KAULAI

Neseniai vienas buvęs politinis kalinyš spaudoje nusiskundė savo krauju šėręs Archangelsko uodus. Tai primena, jog Archangelsko (tarp kitų) regiono miškuose savo krauju uodus šėrė daugybė mūsų tautos vyrų, moterų ir vaikų. Tikriausiai ir po to miesto “socialistinių statybų” pamatais tūno ne vieno lietuvio tremtinio kaulai, kaip ir po kitų “vyresniojo brolio” miestų pamatais. Tad dėl lietuvių tautos ryšio su Archangelsku

nėra abejonių. Tik reikia stebėtis, kad tos antipartinės partijos (kaip ją pavadinti?) vadas, lyderis, fiūreris ar voždas, nepagalvojo sukelti lietuvių tautinius sentimentus, pavadinant partiją su tautos istorija rišančiu “Archangelsko” vardu.

Tačiau reikia tikėtis, kad partijos voždą (šiuo atveju “voždas” geriau tinka už kitą svetimybę “lyderis”) neatsekė Archangelsko uodų spiečius. Ypač tikėkimės, kad, jei pavyktų tai partijai paglemžti, kaip **Rezoliucijoje** rašo, “valdžios svertus Seime ir Vyriausybėje”, nepakvies talkon iš Archangelsko lagerių buvusius kadrus, kurie turi daugia- metę patirtį kovoje su kenkėjiškų buržuazinių, tautinių, krikščioniškų Lietuvos partijų buvusiais veikėjais, kurių priežiūra už spygliuotų vielų buvo jiems patikėta. Tačiau gal to ir nereikės. Jų darbą, kaip matome, mielai atliks kai kurie mūsų tautiečiai, kurie yra užmiršę, ar net nėra girdėję, pirmojo Atgimimo poemą – “Kad tu, gude, nesulauktum...”.

DEMAGOGIJA VISIEMS

Metas pažvelgti į moksliską Archangelsko Partijos pusę, kurią gan patogiai, kitų šaltinių nesant, atskleidžia “Darbo partijos suvažiavimo vykusio 2004 m. liepos 3 d. **Rezoliucija**”. Tai yra tikrai mokslinis kūrinys. Joje teigiama, jog partijos “strategijos svarstyme dalyvavo 4000 įvairių sričių specialistų, aukštųjų mokyklų dėstytojų, ekspertų...”. Tai bent smegenų kalnas! Komunistų partijos Manifestui pakako Markso su Engelsu, ir žiūrėk kokį sąmyšį sukėlė pasaulyje. O šios partijos strategijai prkaitavo net 4000 smegeninių. Tik įsivaizduokime kokį sąmyšį tai galėtų sukelti Lietuvoje. Tik ir čia po klausukais pakibo pora klausimų: ar tarp 4000 buvo ir Archangelsko mokslinčių, ir kiek jų?

Skaitant Rezoliuciją pasirodo, kad gal be reikalo kai ką svarstė 4000 ekspertų. Pavyzdžiui, partija kviečia “efektyviai spręsti Lietuvos problemas” ir “atmesti visas ambicijas”. Daug kas įtaria, kad, esant partijų pertekliui, dar naujos partijos kaip tik ir kuriamos dėl ambicijų. Nes dar kur kas prieš Archangelsko Partijos atsiradimą, be jos pagalbos (o gal tik todėl?), kitos (“netikusios”) partijos gan efektingai išsprendė Nepriklausomybės, omonų ir jedinstvos išpuolių, konsti-

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis su Lietuvos Garbės konsulu Palm Beach, Floridoje, Stanley Balzeku, dešinėje, ir Rasa Rudzikytė konsulę, ambasadorių ir garbės konsulę suvažiavime Vilniuje

tucijos priėmimo, vyriausybės sudarymo, ekonomijos pakėlimo, prezidentų rinkimų ir nušalinimo, NATO, ES ir daug kitų problemų. Tad kam reikėjo dar vienos, dargi neaiškos, partijos. Ar tik tam, kad pati nieko gero Lietuvai nepadariusi, demagogiškai žadėtų tą patį, ką kitos jau žadėjo? Tik dar daugiau, garsiau ir pinigiau?

KURIOS TAUTOS?

Atrodo, kad tarp 4000 mokslinčių būta ir netiesos sakymo ekspertų. **Rezoliucijoje** į melo padanges iškeliamas netiesa, jog Lietuvos žmonės Archangelsko partijos programai pritarė “rinkimuose į Europos Parlamentą”. Čia jau tie 4000 prašovė pro moksliską šikšnelę. Tuose rinkimuose nebuvo balsuojama už jokių partijų programas, o už kandidatų daugumoje miglotus pažadus ginti Lietuvos interesus Briuselyje. Ir tik **Rezoliucijoje** pagaliau pasirodė archangelskiškos lyg ir programos dailigeliai, pavadinti partijos “prioritetais”. Nudėvėtais demagoginiais (“populistiniais”) per švelnus pavadinimas) pažadais pažadėta visko visiems. Tačiau įprasta demagogija pralenkiama dar negirdėtu pažadu: “Kiekvienas Darbo partijos žingsnis turi būti pagrįstas žmonių norais ir interesais”. Čia tai bent pažadas! Išėitų, kad jei ne kas valandą, tai bent jau kas rytą Lietuvoje vyktų nacionalinis referendumas, nes žmonių “norai” keičiasi diena iš dienos. Pagaliau – kiekvienas gali turėti skirtingus “norus”. Vieną rytą žmonės norės grikių košės su rūgpieniu, kitą rytą – kiaušininės su kava. O kiti – gal atvirkščiai. Tokiems pažadams voždas V.Uspaschik turės nusisamdyti daug daugiau nei 4000 ekspertų. Ir keliolikai tūkstančių mokslinčių galva apsisuktų. Tad padėkime Archangelsko partijos steigėjui išsisukti iš bėdos ir

A. BRAZAUSKUI IR DARBO PARTIJĄ NĖRA BLOGA

Vilnius, rugpjūčio 12 d. (ELTA). Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas teigia esąs tokio amžiaus, kai dalyvauti Seimo rinkimuose nebetinka, o vadovavimas Vyriausybei - priimtina pareiga.

“Pirmas dalykas - aš jau ne to amžiaus, kad dabar eičiau ir pradėčiau iš naujo nuo Seimo rinkimų ir nuo Seimo nario karjeros. Turiu savo darbą, savo pareigas, esu Vyriausybės pirmininkas - ilgiausiai dirbusios Vyriausybės”, - Lietuvos radijui sakė premjeras.

Anot jo, dėl bendro rinkimų sąrašo derybas pradėjusios Socialdemokratų partija ir Naujoji sąjunga ateityje gali susijungti. “Neatmetu tokios galimybės. Partijų konsolidacija ir jų skaičiaus mažėjimas yra natūralus reiškinys demokratinėje visuomenėje. Labai artimos, giminingos savo ideologija, bendru darbu, bendrais tikslais partijos palaipsniui artėja viena prie kitos. Mes tokią praktiką turime, nes esame susijungę prieš trejetą metų. Nematau ypatingų priežasčių, dėl kurių toks procesas negalėtų vykti”, - teigė Socialdemokratų partijos vadovas.

Rugpjūčio 20 dieną vyks dviejų Seimo rinkimuose bendru sąrašu ketinančių dalyvauti partijų - Socialdemokratų ir Naujosios sąjungos - tarybų posėdžiai. A. Brazausko teigi-

rudeni, rinkimuose, neprieiskime jo prie “valdžios svėrtų Seime ir Vyriausybėje”. Prieš tai būtų gera, jei kas nors paaiškintų spaudoje daug kur per visą puslapį paskelbtoje **Rezoliucijoje** tilpusį posakį – “mūsų tautos išrinktieji”. Tai prašosi atsakymo į klausimą: “Kurių tautos? Archangelskinės ar lietuvių tautos?”. Tai gal patenkintų smalsumą ir kai kurių kitose partijose išsitenkančių rusų tautybės piliečių, kurių matome net tarnaujant Respublikos Seime.

mu, iš anksto suderėtos politikų vietos sąrašė neturi esminės reikšmės.

Kaip galimi pretendentai į pirmą vietą bendrame rinkimų sąrašė minimi Naujosios sąjungos pirmininkas Artūras Paulauskas ir Socialdemokratų partijos vicepirmininkas Česlovas Juršėnas.

Premjeras apgailestavo, kad dabartinės - daugiau nei trejus metus dirbančios -Vyriausybės veikla užsienyje populiarsnė nei Lietuvoje.

“Yra konkretūs rezultatai, kurie, deja, Lietuvos visuomenėje ne visada taip gerai priimami, kaip, pavyzdžiui, Europoje ir Briuselyje, kur mes iš tikro dabar jau esame žinomi ir populiarius”, - teigė Ministras pirmininkas.

Pasak jo, šiuo metu populiariausia Lietuvoje Darbo partija nėra bloga, bet žmonėms - nepažįstama. “Pažįstame Viktorą Uspaschiką kaip gerą verslininką, energingą jauną žmogų, bet nepažįstame partijos. Nesakau, kad ji bloga”, - tvirtino A. Brazauskas.

Jo žodžiais, Darbo partija neturi ko “parodyti žmogui” ir gali tik kalbėti apie “miglotą ateitį”. “Kad šita ateitis nebūtų miglota, Darbo partija turi atsiskleisti, parodyti savo žmones, metodus, kaip bus dirbama, iš kokių finansinių resursų tai bus padaryta”, - sakė premjeras.

A. Brazausko nuomone, valdžios keitimasis nebūtų naudingas valstybei. “Valstybės valdyme ir valstybės gyvenime turi būti tęstinumas”, - teigė jis.

Socialdemokratų vadovas neatmetė galimybės, jog kitame Seime jo vadovaujama partija bendradarbiaus su dabartine opozicija - liberalcentristais. Dėl galimo bendradarbiavimo su šia partija A. Brazauskas pareiškė: “Fantazijai ribų nėra. Viskas priklausys nuo rinkimų rezultatų”.

PAMOKA PRIEŠ 50 METŲ

Aleksas Vitkus

Dešimt bombų sprogusių Madrido trejuose priemiestiniuose traukiniuose dar kartą parodė, kad karo prieš terorizmą pabaigos dar ne greitai sulauksime. Ir vėl kyla klausimas, ar mes tą karą po truputį laimime, ar klimpstame vis giliau į duobę. Ispanijos naujai išrinktas politinis vadovas, socialistas Jose Luis Rodriguez Zapatero, sudaręs naują vyriausybę, išvedė 1,300 ispanų karių iš Irako. Jį gali pasekti Italija, Ukraina, Lenkija ir kitos valstybės, kurios iki šiol ten turi karių, padedančių Amerikai tvarkytis Irake.

Todėl nors ir nenoromis, kyla mintis, kad pergyvename ir matome lyg dar vieną dejavu, kas prieš 50 metų įvyko kaimyniniame Irane. Turėjo tai būti gera pamoka, iš kurios, deja, nepasimokėme. Prisiminime, kas tada darėsi.

Po Antrojo pasaulinio karo turtinga alyva valstybė Irakas pergyveno eilę politinių krizių, kol 1951. 4. 29 valdžią perėmė nacionalistas Mohammed Mossadegh, griežtas ir energingas šalininkas nacionalizuoti britų alyvos interesus Irane. Anglija jau seniai domėjosi Irano alyvos laukais, ir jau 1901 bei 1933 metais per suorganizuotą Anglo - Iranian Oil Co. (AIOC), buvo praktiškai perėmus visus to krašto alyvos išteklius.

Ilgai netruko, kol naujasis Irano ministras pirmininkas nacionalizavo AIOC, vienašališkai panaikindamas 1933 metų sutartį su Anglija, kuri, aišku, pasiskundžia tarptautiniam teismui. Nors teismas nusprendžia prieš Iraną, Mossadegh pasiunčia kariuomenę užimti garsiuosius Abadan (prie pat Irako sienos, Tigro ir Eufrato upių žiotyse, netolo Persijos įlankos) alyvos laukus. Į ginčą įsikiša ir prezidentas Truman, deryboms į Iraną

pasiųsdamas pasiuntinį W. Averell Harriman. Anglija nutarė nesiimti jėgos, ir priėmė Mossadegh ultimatumą iš Abadan ištraukti visą savo techninį personalą.

Anglai pagaliau sutiko su AIOC nacionalizavimu, bet už tai reikalavo gauti kompensacijos. Irano politikams nepavyko sutarti kiek griežtai su anglais elgtis, ir nenuolaidusis ministras pirmininkas Mossadegh tampa diktatoriumi, nors konstitucinė Irano valstybės galva turėtų būti sukalbamesnis šachas Mohammed Reza Pahlevi, kuris turėjo bėgti į Romą.

NEAPYKANTA AMERIKAI

Amerikos naujasis prezidentas Dwight D. Eisenhower, prisibijodamas nustatyti iraniečius prieš Vakarų valstybes, ir žinodamas, kad į ten taikosi ir Sovietai, buvo linkęs deryboms. Anglija, kaip nors norėdama Irane išsaugoti savo interesus, spaudė naują Amerikos administraciją, kol ji sutiko prisidėti prie Anglijos planų nuversti Mossadegh. 1953 metų rugpjūtyje Irane įvyksta anglų ir amerikiečių CIA organizuotas ir finansuotas sukilimas, ir nauju Irano ministru pirmininku tampa jiems daugiau palankesnis generolas Fazlollah Zahedi. Rugsėjo 5 Amerika suteikia Iranui skubią 45 mil. dolerių paskolą. Kaip sakoma, “money talks”.

Iš Romos grįžęs šachas privačiai ir atvirai pareiškia CIA agentui Irane: “Už savo sostą esu dėkingas Dievui, savo tautai, savo armijai, ir CIA”. Ištisa eilė Vakarų valstybių bendrovių perėmė Irano alyvos pramonę. Amerika siuntė šachui milijonus dolerių pagalbos, norėdama užsitikrinti jo ištikimybę Vakarams. Irano kaip mums draugiško krašto pozicija buvo užtikrinta.

Lietuvių Tautinės sąjungos vadovai Chicagos skyriaus gegužinėje Ateitininkų namų ažuolyne Lemonte: Vaclovas Mažeika, Jonas Jurekūnas ir dabartinės centro valdybos pirm. Petras Buchas. *V. Jasinevičiaus nuotr.*

Bent mes taip galvojome.

Bet užmiršome, ar nesupratome, kad Artimųjų Rytų ar iš viso mahometonų pasaulyje draugystė yra ne taip suprantama, kaip mes galvojame. Mūsų surežisuotas 1953 metų sukilimas Irane sukėlė galima sakyti nepaprastai nuodingą iraniečių neapykantą Amerikai, kuri tuoju pasklido ir po kaimyninių arabų kraštus. Mossadegh išmetimas iš Irano valdžios pradėjo skelti plyšį tarp Amerikos ir Irano santykių, kol 2po 5 metų tie santykiai visiškai susprogo Irano fundamentalistų pravestojų revoliucijoje.

Kaip Amerika kartais “atsilygina” savo buvusiems sąjungininkams, galima spręsti iš šacho Pahlevi likimo. Po 1979 metų fundamentalistų revoliucijos Irane, jis pabėgo į Egiptą, o šiitas Ayatollah Ruholla Khomeini po 15 metų egzilio grįžo į Teheraną. Šacho tuo tarpu neįleidžia į Ameriką. Jis slapstėsi Maroke, Bahamų salose, Meksikoje, ir tik per primygtinus Henry Kissinger ir David Rockefeller reikalavimus, nežiūrint JAV ambasadoriaus Teherane perspėjimų, jam buvo leista trumpam at-

vykti į Ameriką, kur jis pergyveno tulžies operaciją, po kurios buvo greitai išstumtas į Panamą. Protestuojant prieš šacho atvykimą į Ameriką, Teherane 1979. 11. 4 jėga užimama Amerikos ambasada, kurios 66 tarnautojų ir jų šeimų buvo išlaikyti įkaitais net iki 1981 metų. Bandymai juos išvaduoti nepavyko.

AR LAIMĖSIME?

Kažkas panašaus vyksta ir dabar Irake. Pradėjome karą prieš suvereninę valstybę, nuvertėme Saddam Hussein, tikimės ten įvesti demokratinę tvarką. Kurį laiką atrodydys, kad mes laimėjome, visi stebėsis Amerikos karine galyste. Bet anksčiau ar vėliau, iš ten turėsime pasitraukti, o vietinių irakiečių, kokie jie bebūtų, šiitai, sunitai, kurdai ar turkmenai, sentimentas liks toks koks ir buvo prieš karą - mes norime tvarkytis patys, pagal savo religiją, kultūrą ir tradicijas.

Vienintelis dalykas, kuriuo skiriasi 1953 metų situacija nuo tos pradėtos 2003 metais, yra, kad Saddam Hussein buvo tikrai daugelio irakiečių nekenčiamas ir pa-

saulyje pripažintas kaip žiaurus diktatorius, tuo tarpu kai Irano Mohhamed Mossadegh buvo daugumos iraniečių laikomas tautos herojumi, nepabūgusiu Anglijos ir AIOC kėslių valdyti Irano alyvą. Už tai jis su šacho pritarimu užmokėjo trimis metais kalėjime.

Dar galima pasakyti, kad jau prieš šimtą metų imperia- listinių Vakarų valstybių pradėta taip vadinama mandatų politika niekada nedavė reikiamų vaisių. Tik prisiminime Ispanijos Maroko, Prancūzijos Alžyro ar Anglijos Palestinos istoriją.

Prieš 50 metų mes padėjome gelbėti mūsų pagrindinės sąjungininkės Anglijos interesus, stengėmės išlaikyti didžiausius pasaulyje alyvos laukus draugiškose rankose, neįsileisti ten sovietų interesų, ir apsaugoti didžiųjų Vakarų alyvos bendrovių strateginius tikslus. Šiandien mes ten ir vėl saugome savo interesus, kovojame prieš terorizmą ir giname mūsų politinę ir ekonominę hegemoniją. Bet, kaip ir 1953 metais, jei ir laimėsime, ar ilgam?

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

LXII

“Suprantama yra jų pažiūra į aptariamą reikalą. Per pirmąją pertrauką po M.Gorbachiovo ir mano kalbos jaučiau labai nemalonią aplinką. Žinoma, buvo žmonių, kurie mus suprato, palaikė, spaudė rankas, - tuometiniai mūsų kolegos latviai, estai, gruzinai, armėnai. Tačiau apskritai toji didžiulė diskusija, kuri tęsėsi dvi dienas ir kurioje kalbėjo daugiau kaip 40 žmonių, buvo priešiška. Pertraukų metu mes

net nenorėdavome būti tarp tų žmonių ir išeidavome į lauką. Tai buvo toks puolimas, kad į pabaigą mes jau beveik visai nereagavome, nes visi pasiūlymai, visi žodžiai, kokius tokiu atveju galima panaudoti, buvo išeikvoti.”

Plenumo nutarimo projektui parengti sudaryta, kurios nariai buvo: V.Medvedevas, E.Ševardnadzė, V.Ivaška, G.Razumovskis, A.Girenka, N.komisija. Nazarbajevas, A. M.

Brazauskas, V.Veljasas, M.Burokevičius. Nutarimo projekte pasmerktas LKP XX suvažiavimas ir jo priimti nutarimai, **pasmerktas SSKP skaldymas. Nutarime rašoma: “SSKP CK plenumas yra nuomonės, kad LKP XX suvažiavimo** nutarimas dėl Lietuvos partinės organizacijos reorganizavimo į savarankišką LKP su savo programa ir įstatais, kurie iš esmės skiriasi nuo SSKP programos ir įstatų,

taip pat visi kiti nutarimai yra neteisėti, viršijantys suvažiavimo kompetenciją. [...] SSKP CK Lietuvos komunistus laiko SSKP nariais ir renkamus pirminių, rajonų bei miestų organus - SSKP organais ir tik tokiu požiūriu palaikys su jais ryšius.

Nepagrįstos yra naujosios partijos pretenzijos ir valdyti, panaudoti Lietuvos partinės organizacijos turtą bei juo disponuoti. Tas turtas - SSKP.”

Šiam nutarimui įgyvendinti buvo sudaryta komisija, kurios nariai: A.Brazauskas, V. Baltrūnas, V.Beriozovas, M. Burokevičius, S.Gied-

raitis, J.Gureckas, B.Zaikauskas, V.Kardamavičius, J.Kuolelis, J.V.Paleckis, V. Švedas. Vadinas, į komisiją buvo įtraukti savarankiškos ir “naktinės” LKP sekretoriai.

Buvo pateiktas ir kitas nutarimo projekto variantas, kuriame siūlyta pasiūsti į Lietuvą grupę SSKP CK sekretorių ir narių, kad būtų ištirta padėtis vietoje. Tačiau kaip ir pirmajame variante smerkiamas LKP XX suvažiavimas dėl atsiskyrimo nuo SSKP. Bet siūlytas visas “geras” idėjas pateikti SSKP XXVIII suvažiavimui.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ FONDO PELNO SKIRSTYMO KOMISIJOS DARBAI

Fondo raštinė sudaro prašymų sąrašus. Kiekvienam prašymui duodamas numeris ir pažymima gavimo data. Prašymai priimami tik paštu, tad pašto antspauda su išsiuntimo data yra labai svarbi. Tik retais atvejais pavėluotai išsiųstas prašymas yra svarstomas. Prašymai raštinėje peržiūrimi ir patikrinama ar yra pateikta visa prašoma ir reikalinga dokumentacija. Trūkumai bus pranešami prašytojui **tik** elektroniniu paštu, su terminu iki kada dokumentacija turi būti pristatyta raštinei. Šio žingsnio norima išvengti.

Gauti prašymai su visa dokumentacija yra siunčiami komisijos ar pakomisijos nariams ir Fondo pirmininkams. Komisijos nariams yra siunčiama visų stipendijų prašymų santrauka, kad komisija galėtų daryti sprendimą svarstant pakomisijos rekomendacijas.

Pirmiausiai yra svarstomi **stipendijų prašymai**. Šiuos prašymus įvertina PSK-jos 5-ių narių **pakomisija**. Kiekvienas pakomisijos narys turi bendrai susipažinti su visais prašymais. Nuodugnai įvertinti kiekvieną prašymą pakomisijos nariui neįmanoma. Dėl to, komisijos pirmininkas paskiria po penktadalį gautų prašymų kiekvienam nariui.

Stipendijų prašymai yra svarstomi pagal Fondo tarybos nustatytą eilės tvarką. Pradedama su JAV gimusių ar JAV piliečių prašymais. Toliau prašymai iš turinčių “žalią kortelę”. Tada Lietuvos studentų, kurie studijuos Lietuvoje, prašymai; pirmenybė duodama nukentėjusių šeimų vaikams ar vaikaičiams (partizanų ir tremtinių). Toliau svarstomi prašymai Lietuvos studentų siekiančių aukštesnių laipsnių Lietuvos universitetuose. Šeštoje vietoje Lietuvos studentų prašymai siekiančių aukštes-

nių laipsnių kituose kraštuose. Atskirą kategoriją sudaro Pietų Amerikos studentų prašymai, tų kurie planuoja studijuoti lietuvių kalbą Vasario 16-tos gimnazijoje Vokietijoje. Jiems yra skiriamos 5 stipendijos. Toliau eina prašymai iš kitų kraštų studentų. Užbaigiame su prašymais iš studentų su JAV studento viza. Nuo 2004 metų pradžios, Fondas nemia bakalauro laipsnio siekiančių studentų iš Lietuvos su JAV studento viza (ar kituose kraštuose).

Vienos dienos posėdžio metu kiekvienas pakomisijos narys pristato jam paskirto prašymo įvertinimą ir rekomendaciją. Vyksta diskusijos ir balsavimas. Sprendimai daromi balsų dauguma. Pakomisijos sprendimus protokolo formoje tvirtina PSK ir Fondo taryba. Kiekvienam stipendijos prašytojui pranešama kiek jam paskirta ar kodėl prašymas nebuvo patenkintas.

Studentai yra raginami, su savo prašymu, pristatyti kuo daugiau patikimos informacijos ir dokumentacijos, ypač finansinės. Pakomisija tikrina “įtartina” informaciją ir dokumentaciją. Neapsunkinkite pakomisijos, nes kenkiate tik sau.

Paramos prašymai yra svarstomi taip pat pagal Fondo tarybos nustatytą eilės tvarką. Pirmiausiai PSK patvirtina ar pakeičia pakomisijos rekomendacijas, kurias gauna protokolo formoje. Tada svarstomi JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos, įvairių jos tarybų ir kitų Bendruomenės padalinių prašymai. Seka Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos, jos padalinių ir PLB fondo prašymai. Tada eina Lietuvių Fondo valdybos prašymai. Pabaigoje svarstomi įvairūs prašymai iš JAV, užsienio išeivijos ir Lietuvos. Kiekvienas

Lietuvių fondo pelno skirstymo 2003-06-03 posėdžio dalyviai, iš k.: dr. Antanas Razma (Tarybos pirm.), Kęstutis Ječius (Pelno skirstymo komisijos pirm.), Povilas Kilius (Valdybos pirm.); stovi: dr. Kazys Ambrozaitis, Ramona Žemaitienė, Aleksas Vitkus, dr. Ona Daugirdienė, dr. Vytautas Bieliauskas, Ramūnas Astrauskas (LF administratorius), Arvydas Tamulis, Alė Razmienė (LF sekr.) ir Algirdas Ostis.

prašymas turi atitikti Fondo tikslams, būti naudingas daugiau negu vienam asmeniui ir turi būti teisingai, įtikinančiai užpildytas ir pristatytas su pilna anketoje prašoma dokumentacija.

Darbo palengvinimui, prašymai paramai yra skirstomi į 10 kategorijų: lituanistinis švietimas, kultūra, JAV LB, PLB, Lietuvių fondas, knygos, organizacijos/patalpos, asmeniškai, užsienio išeivijos ir Lietuvos. PSK pirmininkas sudaro 10 grupių po 2 narius. Kiekvienai grupei paskiriama bent po dvi prašymų kategorijos. Kiekvienam PSK nariui atitenka vienas septintadalis visų paramos prašymų. Tokiu būdu nei vienas komisijos narys nėra apsunkinamas. Kiekvienas narys taip pat yra atsakingas už visus paramos prašymus iš Lietuvos.

Vienos dienos posėdyje, kiekviena grupė, paeiliui pristato savo, jiems paskirtų prašymų, išvadą. Vyksta diskusijos ir balsavimas. Nutarimai daromi balsų dauguma. Balsuojama “už”, “prieš” ar

“susilaikoma”. Jeigu buna keli balsavimai - tik galutinis balsavimas protokoluojamas. Yra atvejų, kai prašymas atidedamas antram skirstymui. Jei PSK yra įpareigota paskirti tik tam tikrą sumą pirmame skirstyme, tai komisija pagal savo nuožiūrą atideda kai kuriuos prašymus antram skirstymui. Kitas atvejis yra kada vertinamam prašymui reikalinga daugiau informacijos. PSK paskirstymo rekomendacijas (protokolo formoje) tvirtina Fondo taryba. Taryba gali rekomenduoti komisijai persvarstyti prašymą antrame posėdyje.

Tik Fondo tarybai patvirtinus PSK rekomendacijas, skirstymo duomenys yra viešai skelbiami. Kiekvienam paramos prašytojui Fondo raštinė praneša kokia suma yra paskirta jo projektui ir ar yra sąlyga, kodėl jo projektas nebuvo paremtas, ar atidėtas antram skirstymui.

Pilnai, įtikinančiai užpildyti paramos prašymo anketą ir pristatyti visą anketoje prašomą dokumentaciją yra para-

mos prašytojo atsakomybė.

Komisijos nariai ir raštinė pagal nuožiūrą tikrina anketos duomenis. Neapsunkinkite nei raštinės, nei komisijos narių. Komisijos diskusijos ir prašymuose pateikta informacija yra laikoma konfidencialiai.

Tikimės, kad dabar visi geriau suprantate kaip veikia Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisija (PSK). Jei dar yra kokių neaiškumų kreipkitės į Fondo raštinę. Ji atras visus atsakymus į jūsų klausimus.

Lietuvių Fonde yra įsteigti 55 fondeliai. Aukotojas duodamas ne mažesnę kaip \$10,000.00 negražinamą auką gali nurodyti tikslą, kuriam jo auka, ar aukos pelnas, gali būti paskirti. LF vykdo tų fondelių steigėjų nurodymus. 2004 metais LF taryba skirstymui paskyrė \$1,000,000.00. Fondeliams prikklausantis išmokėjimai yra dalis to paskirto \$1,000,00.00. Norintys įsteigti “fondelį” esate kviečiami kreiptis į Fondo administraciją.

Lietuvių fondo inf.

K. Barėnas

VISKAS VYKO TADA, KAI ENKAVEDISTAI TARDYDAVO IR TREMDAVO AR ŠAUDYDAVO

I.

Pokario metais išleista daug atsiminimų knygų apie žiauriąją Sibiro tremtį, apie partizaninį judėjimą ir sovietinio režimo pastangas sunaikinti jį, taip pat apie Vietinę rinktinę ir jos dalyvių likimus, kai ji buvo išsklaidyta. Apie ją ypač daug yra rašęs buvęs jos dalyvis Stasys Gvildys. Ir ligi šiol jis dar randa nepanaudotos medžiagos ir skelbia ją. 2001 m. jis išleisdino daugiausia Vietinei rinktinei skirtą stambią knygą “Kruvini liki-

mai”. Šiais 2004 m. pasirodė jo parengtas antras tomas, taip pat stambus, tuo pačiu pavadinimu – “Kruvini likimai”. Tik šįkart daugiausia naujos medžiagos knygos autorius yra pasiėmęs iš sovietinių archyvų ir išvertęs į lietuvių kalbą. Tai vis tardymų protokolai suimtu partizaninio judėjimo dalyvių. Bet sovietinio saugumo įstai-gos yra tardžiusios ir kitokios veiklos asmenų.

Visokius ultimatyvinio pobūdžio reikalavimus Mask-

va prieš užimdama Lietuvą siuntinėjo jos vyriausybei. Vienas tokių reikalavimų buvo atleisti iš tarnybos vidaus reikalų ministrą generolą Kazimierą Skučą ir saugumo departamento direktorių Augustiną Povilaitį. Prezidento patarti abu jie pasitraukė į pasienį, ir per ryšininką buvo gauta žinia, kad Vokietija juos įsileis. Nors ir kaip stebėtumės, bet tuoj atvažiavo iš Kauno policija ir dar tebesančius Lietuvoje areštavo juos ir atidavė kraštą okupavusiems sovietiniams organams. Žiauri ironija, kad policininkai, gal prisitaikydami, ryžosi okupantui atiduoti teisti, o šiuo atveju net nužudyti savo viršininkus.

Kadangi kraštui vadovauti ir okupantams patarnauti likęs A. Merkys norėjo sulaikyti pasiryžusį išvažiuoti prezidentą, galima spėti, kad gal ir policininkų nuskubėjimas savo viršininkų suimti buvo vykdomas jo iniciatyva.

Abu nepriklausomos Lietuvos pareigūnus sovietai sušaudė (jie kaip tik vadovavo įstaigoms, kurios stabdė komunizmo plėtimą Lietuvoje). St. Gvildys knygoje spausdina Augustino Povilaičio didžiulį, net nemažų 30 knygos puslapių tardymo protokolą. Tardomasis pasakojo viską, o viską. Pasakojo apie ryšius su informacijų teikiančiais komunistų atstovais, apie ryšius su vokie-

čių saugumo policija, apie valdininkų informavimą ryšium su sovietinėmis įgulomis, Batajevo istoriją, apie 17 perversmų Lietuvoje, apie svetimų valstybių šnipus. Skaitant tą smulkmenišką pasakojimą apie viską, aišku, kyla klausimas, ką gi A. Povilaitis norėjo tuo įrodyti. Ar norėjo duoti suprasti, kad jis persiorientavo? Ar jį kažkuriuo būdu privertė?

VLIK'o Berlyne paliktąjį Antaną Valiukėną tardęs sovietinis saugumietis nurodė ir laiką: nuo 20 val. 20 min. iki 4 val. 15 min. taigi 8 valandas, o protokolas nė 3 puslapių nesudaro. Tai galėtų duoti šioki toki atsakymą.

(Bus daugiau)

CLEVELAND, OH

“VASAROS GEGUŽINĖ”

Nors Ohio gubernatoriaus Bob Taft ir ponios Hope Taft kvietimas atvykti į vasaros pikniką 2004.08.06 gubernatoriaus rezidencijoje Bexley, Ohio (valstijos sostinės Columbus priemiestis) pareikalavo nemaža dienotvarkės ir kitų pakeitimų, nes “Dirvos” rugpjūčio 10-sios numeris jau buvo baigiamas ruošti, kvietimą su malonumu priėmiau. Gubernatoriaus rezidencija yra ant trijų akrų žemės, o pats pastatas, įtrauktas į valstybinį istorinių vietų sąrašą (The National Register of Historic Places) buvo pastatytas 1925 m. Pažymėtina, kad nuo 1957 metų jame yra gyvenę aštuoni Ohio gubernatoriai.

Pagal oficialų pakvietimą, šio renginio trukmė buvo dvi valandos (6:00 – 8:00 v.v.). Saugomi vartai buvo atidaryti tiksliai laiku, tačiau anksčiau atvykusiems gubernatoriaus štabas turėjo paruošęs tapatybės korteles (name tags) abėcėlės tvarka išdėliotas ant dviejų stalų prie įėjimo.

Svečiai buvo palydėti į kiemą, kur visus pasitiko ir pasveikino gubernatorius ir ponias Taft, su kiekvienu pasišnekučiuodami ir suteikdami progą kartu nusifotografuoti. Po to svečiai būrėsi po palapinę sustatytų apvalių, Ohio valstijos vėliava vaizduojančiomis staltiesėmis, dengtų stalų ir pagal savo pasirinktus įvairius užkandžius, skanėstus ir gaivinančius (minkštus ne alkoholinius) gėrimus turėjo malonumų.

Lygiai 7:05 v.v., gubernatoriaus štabo (Chief of staff) viršininkas John Allison susirinkusiems pristatė gubernatorių Taft. Gubernatorius padėkojo poniam Taft už didelę paramą, išvardino savo štabo narius: daugiakultūrinių reikalų vadovą Roman Fedkiv, veteranų reikalų Bob Labadie, darbo reikalų Ted Brown ir t.t.

Gubernatorius pabrėžė, kad iš įvairovės mes semiamės stiprybės ir laisvės, kartu primindamas, kad šiais rinkiminiais metais kiekvieno balsas yra svarbus ir reikalingas. Savo trumpą kalbą Gubernatorius baigė šiais žodžiais: “Šie namai yra jūsų – linksminkitės”.

Po trumpų sveikinimų, gubernatorius ir ponias Taft sukinėjosi tarp svečių, mielai šnekučiuodamiesi ir atnaujindami pažintis. Didelis susirinkusiųjų įvairumas suteikė gausių progų susitikti ir pasikalbėti su įdomių ir skirtingų pažiūrų žmonėmis. Tokios gubernatoriaus ir ponios Taft pastangos yra vertos pagyrimo ir paskatinimo.

Tautos fondo nauja valdyba 2004 m. liepos 15 d. Iš kairės į dešinę: valdybos narė-reikalų vedėja Vida Penikienė, išdininkas Saulius Sirusas, valdybos pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė, valdybos narė Onutė Adams, valdybos vicepirmininkas Raimundas Sližys, vicepirmininkas-sekretorius Vladas Sidas.

TAUTYBIŲ SAJŪDŽIO SUKAKTIS

American Nationalities Movement – Tautybių sąjūdis iškilmingai atšventė savo 45 metų sukaktį 2004 m. liepos 23 d., išpūdingose ir jaukiose vokiečių kultūrinio centro patalpose North Olmsted, Ohio.

Pagrindinis vakaro kalbėtojas Rick De Chant, JAV Federalinis krašto saugumo (Homeland Security) vice-direktorius, apibūdino kaip šiuo metu Rytų Europa ir Amerika saugojasi ir ginasi nuo tarptautinio terorizmo. Ohio Attorney General Jim Petro, paaiškino kaip Ohio valstija prisideda prie šių krašto apsaugos darbų. Buvo JAV Kongreso narės Mary Rode Oakar sklandus ir įdomus atpasakojimas Tautybių Sąjūdžio istorijos, apžvalga Sąjūdžio įveiktų darbų ir apibūdinimas Sąjūdžio kovos laisvės atstatymui pavergtoms Rytų Europos tautoms.

Po šių kalbėtojų Tautybių Sąjūdžio prezidentė Irene Morrow, kartu su vakaro programos pravedėju Tary Szmagala, paskelbė šių metų Sąjūdžio ypatingai įvertintus

Atsilankiusiųjų į šį malonų vakarą buvo per du šimtus. Oras buvo puikus. Nors kvietime buvo parašyta, kad svečiai vilkėtų “casual attire”, apranga labai įvairavo: buvo ponų su švarkais ir kaklaraiščiais ir ponų su aukštakulniais bateliais, bet buvo ir dėvinčių trumpas kelnės ir havajietiškus marškinius.

Išvykstant, į akį krito nemaža neatsimtų tapatybės kortelių, dar gulinčių ant stalų prie įėjimo. Galbūt kai kurie kvietieji nesiteikė atvykti, o gal atvykusieji pamiršo jas prisi-segti.

Algirdas V. Matulionis

asmenis: teisėją Ann Sutula ir LB Clevelando Apylinkės vicepirmininką dr. Viktorą Stankų.

Teisėjai Sutula buvo įteiktas Didysis teisės žymuo už jos stropumą teismo eigose ir Sąjūdžio veikloje. Dr. Viktorui Stankui buvo įteiktas Laisvės Aro žymuo už jo nepaprastas pastangas, pasiukojimą ir kantrų darbą siekiant NATO narystės Lietuvai ir kitoms šešioms Rytų Europos tautoms. Ohio senatorius Robert Spada įteikė dr. Viktorui Stankui įvertinimo proklamaciją iš Ohio Senato, Ohio Attorney General Jim Petro, Apskrities komisionierių Jones, McCormack, Dimora ir nuo JAV senatoriaus George Voinovich.

Dr. Stankus dėkodamas už žymenis taip pat padėkojo, kad proklamacijos paminėjo Lietuvos bendruomenės, Vilties draugijos, *Dirvos*, bei tautybių, bendras pastangas NATO plėtotės darbuose. Dalyvaujantiems lietuviams: LB Clevelando apylinkės pirmininkui Algiui Gudėnui, LB Clevelando apylinkės finansų vadovei dr. Kristinai Stankaitytei-Phillips, Ohio apygardos pirmininkei Daliai

Puškorienei, Sister Cities kopirmininkei Gražinai Kudukienei, Laisvės Forumo pirmininkei Gailai Klimaitei ir International Services direktoriui Algiui Rukšėnui buvo malonu tai girdėti. Dr. Stankus taip pat išreiškė padėką savo tėveliams ir visų Sąjūdžio narių tėveliams, kad įkvėpė jiems norą ir pasiryžimą dirbti Lietuvai.

Vakaro staigmena įvyko, kai sąjūdžio prezidentei Irene Morrow buvo įteiktas Sąjūdžio narių naujai sukurtas pirmasis Lifetime Achievement Award (Gyvenimo nuopelnų žymuo). Irene Morrow savo ruožtu įteikė dr. Stankui specialius Clevelando Tautybių sąjūdžio (su išpausdintom Amerikos vėliavom) plunksnakočius perduoti Lietuvos jaunimo sportininkams bei jų treneriams, kurie dalyvaus Tarptautinėje Jaunimo Olimpijadoje Clevelande (International Children's Games). Tai tikrai simboliškas ir nuoširdus paženklinimas, kad Tautybių Sąjūdis, 45 metus išlaikęs solidarumą Lietuvai, išlaikys jį ir toliau!

Dr. Kristina Stankaitytė Phillips

Ohio valstijos senatorius Robert Spada įteikė Laisvės Aro žymenį dr. Viktorui Stankui.

Algio Gudėno nuotr.

NEW YORK, NY

Rugpjūčio 7 d. šeštadienį, ilgametės New Yorkietės, Albinos Ralienės palaikai buvo palaidoti Cypress Hills kapinėse, šalia jos vyro Leonardo.

Rugpjūčio 15-tą, kun. Juan Dielinikaitis išvyko į Sao Paulo, Braziliją, kur jis perims didelę lietuvišką parapiją. Mes linkime kun. Juan daug sėkmės jo kunigystėje ir jo gyvenime.

Rugpjūčio 14-15, Frackville, Pennsylvania, įvyko tradicinės “Lietuvių dienos”, bet ši buvo jau 90-toji, kai pirmieji lietuviai nutarė švęsti savo tautinę dieną. Pirmoji šventė buvo surengta 1914 m. rugpjūčio 14, Barnesville, PA ir tapo kasmetiniu savo lietuvišku šaknų pasididžiavimu. Pirmieji imigrantai yra išlikę labai patriotiški ir, nors daug iš jų nebekalba lietuviškai arba labai silpnai kalba, jie visi nešioja marškinėlius – “Proud to be Lithuanian”. Primename, kad didžiausias ir garsiausias Amerikos futbolo žaidėjas buvo Jonas Jonaitis – Johnny Unitas – iš Pennsylvania.

Bostonas kovoja išlaikyti savo lietuvišką parapiją – Šv. Petro. Parapijiečiai rengia protestus ir net ir Vilniuje protestuojama apie šį ketinamą uždarymą. Priežastys uždarymui neaiškinamos.

Šią savaitę teko susipažinti su gabiu jaunu 25-erių metų pianistu Kasparu Uinskiu. Kasparas Uinskas gimė Druskininkuose lietuvių ir totorių šeimoje. Jis pradėjo piano mokslus būdamas tikrai 6 metų. Kai buvo 10-ies metų, šeima persikėlė į Vilnių ir jis ten toliau mokėsi ir jau pradėjo laimėti konkursus. Būdamas 18 metų, jis laimėjo pilną stipendiją Verbier Festivalyje ir akademijoje Šveicarijoje ir ten studijavo su išimties pianistais iš Juilliard mokyklos. Ten būdamas, Uinskas laimėjo Verbier/Reuters jaunų menininkų apdovanojimą ir buvo pakviestas groti solinį rečitalį 1998 m. vasarą, su menininkais Kurt Masur ir Evgeni Kissin. Tais pačiais metais Uinskas pradėjo studijuoti Chopin akademijoje Varšuvoje. 2000 Uinskas buvo rečitalio solistas ir stipendijos studentas Aspen Muzikos festivalyje ir taip pat solistas South Shore Music, Westport, CT. 2001 vasarą jis dalyvavo Hamptons Pianofest, o 2002 metais taip pat buvo solistas Bridgehampton Music Festival. Tarp 2001 ir 2003 metų studijavo Juilliard School New Yorke. Šiuo metu, Uinskas studijuoja pas Veroniką Vitaite Lietuvos muzikos akademijoje.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

LIETUVA IR PASAULIS

V. Adamkus pasveikino D. Grybauskaitę. Prezidentas Valdas Adamkus telefonu kalbėjosi su Lietuvos atstove Europos Komisijoje Dalia Grybauskaite ir pasveikino ją gavus atsakingas finansinių programų ir biudžeto direktorės pareigas. Apie tai informavo prezidento spaudos tarnyba.

V. Adamkus, kalbėdamasis su D. Grybauskaite pasidžiaugė, kad Lietuvos atstovė Europos Komisijoje užims vienas svarbiausių ir atsakingiausių pareigų. "Tai reikšmingas mūsų šalies pripažinimas", - pabrėžė prezidentas. V. Adamkus palinkėjo finansų ir biudžeto komisarei kuo geriausios sėkmės administruojant apie 100 milijardų eurų ES metinį biudžetą.

Europos Sąjunga išorinių sienų pasienio kontrolės punktų Lietuvoje stiprinimui per artimiausius du metus yra numąčius skirti daugiau kaip 600 mln.litų, tačiau lėšos gali atnešti mažai naudos, nes Lietuvos pareigūnai neapsisprendžia, kaip jas panaudoti. Lietuvai tapus ES nare, jos pasienis su Baltarusija ir Rusija (Karaliaučiaus sritimi) tapo ES išorinėmis sienomis. Pasienio kontrolės punktam tuose pasieniuose stiprinti ES numato skirti 600 mln.litų. Uždirbtų šalies statybininkai, IT ir ryšių įmonės.

Tačiau ar lėšos būtų panaudotos prasmingai? Dabar apsižiūrėta, kad atsirado prieštaravimų tarp Lietuvos įsipareigojimų ES ir realios padėties pasienyje: Briuseliui pateiktas prieš pora metų rengtas Lietuvos ir ES išorės sienų kontrolės punktų sąrašas jau nėra tikslus.

Bankrutavo naftos kompanija. Sunkumų krečiama Rusijos naftos kompanija "Yukos" paskelbė negalinti grąžinti 1,6 mlrd. JAV dolerių paskolos, kurią organizavo "Societe Generale", o finansavo pagrindiniai bendrovės akcininkai, remdama si BBC naujienų tarnyba.

Liepą "Yukos" taip pat paskelbė negalinti Vakarų bankams grąžinti sindikuotos 1 mlrd. JAV dolerių paskolos. Bankai Rusijos bendrovę paskelbė bankrutavus. Šiuo metu Rusijos valdžia iš "Yukos" reikalauja sumokėti biudžeto mokestinių nepriemokų už 3,4 mlrd. JAV dolerių.

Pavogtas V.Lenino paminklas. Rusijos mieste Barnaule pavogtas Vladimiro Lenino paminklas - knygą skaitančio jaunojo Volodios Uljanovo figūra. Ji stovėjo vienos miesto mokyklos teritorijoje. Naktį iš antradienio į trečiadienį nežinomi asmenys nuvertė paminklą nuo postamento ir išsivežė.

Kaip papasakojo žurnalistams mokyklos pedagogai, iš spalvotojo metalo nulietas paminklas buvo tuščiaviduris. Iš visko sprendžiant, spalvotasis metalas ir sudomino ilgapirščius.

Lietuva eksportavo mažiau šalyje pagamintos elektros. Nacionalinio elektros perdavimo tinklo operatorė "Lietuvos energija" per septynis šių metų mėnesius eksportavo 4,388 mlrd. kilovatvalandžių (kWh) elektros - 8.9 proc. mažiau nei tuo pačiu 2003-ųjų laikotarpiu (4,819 mlrd. kWh).

"Dėl Ignalinos atominėje elektrinėje vykdomų remontų šių vasarą sumažėjo elektros energijos gamyba, tad atitinkamai mažiau jos galime realizuoti užsienyje", - sakė "Lietuvos energijos" generalinis direktorius Rymantas Juozaitis. Pasak jo, dėl liepos mėnesį savaitę trukusio Ignalinos atominės elektrinės pirmojo reaktoriaus antrojo turbogeneratoriaus remonto eksportuota apie 145 mln. kWh elektros mažiau nei buvo numatyta. Per septynis šių metų mėnesius į Rusiją patiekta 2,495 mlrd. kWh, į Baltarusiją - 1,506 mlrd. kWh, į Lenkiją - 210,5 mln. kWh, į Latviją - 148,6 mln. kWh, o į Estiją - 28,1 mln. kWh elektros energijos.Rugpjūtį planuojama eksportuoti apie 314 mln. kWh elektros (2.2 proc. mažiau nei 2003-ųjų rugpjūtį). "Elektrinės blokui pradėjus dirbti visu pajėgumu, elektrą savo eksporto rinkoms vėl tiekiamo pagal planą", - sakė R. Juozaitis.

"Lietuvos energija" šių metų pirmąjį pusmetį uždirbo 63 mln. litų ikimokestinio pelno - 21.5 proc. daugiau nei pernai analogišku laikotarpiu (51,812 mln. litų). Bendrovės pajamos palyginamuoju laikotarpiu sumažėjo 3 proc. iki 476 mln. litų. 96,6 proc. "Lietuvos energijos" akcijų valdo valstybė, 3.4 proc. - kiti akcininkai.

Karaliaučiaus kurortams gresia ekologinė katastrofa. Trims prie Baltijos jūros esantiems Karaliaučiaus kurortams - Svetlogorskui, Zelenogorskui ir Pionerskui - gresia ekologinė katastrofa. Kaip pranešė Lietuvos radijas, šių miestų savivaldybės už nutekamųjų vandenių valymą yra įsiskolinusios beveik 800 tūkst. litų, todėl šią paslaugą tiekianti įmonė grasina, kad bet kuriuo metu gali nustoti valiusi į jūrą leidžiamas trijų miestų nuotekas.

Policija konfiskavo apie 2500 kompaktinių diskų. Per kratą Naujojoje Vilnioje sostinės policijos pareigūnai pastebėjo ir patikrino ant žaliosios vejės stovinčius du automobilius "Ford Transit" (su baltarusiškais valstybiniais numeriais) ir "Audi 80". Automobilių viduje rasta apie 2500 tūkst. vienetų įvairių nelegalių DVD ir muzikinių kompaktinių diskųkopijų, kuriuos konfiskavo.

Amerikos lietuvių tarybos pasitarime: iš kairės Lietuvos Generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, ALT pirm. Saulius Kuprys, Lietuvos laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas, prezidento spaudos sekretorė Aušra Lapinytė, Lietuvos ambasadorius Washingtone Vygaudas Ušackas.

Z. Degučio nuotr.

RUSIJA SIEKIA DARYTI ĮTAKĄ SEIMO RINKIMAMS

Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis teigia esą Rusija, tęsdama šaltojo karo politiką, siekia daryti įtaką Seimo rinkimams.

Kaip pabrėžiama išplatintame V. Landsbergio pareiškime, Rusija šaltojo karo politiką prieš Baltijos šalis vykdo nuo pat jų nepriklausomybės atkūrimo: "Kuo tik jos nebuvo kaltinamos pasauliui: kad skriaudžia kitataučius, kad jų laisvės sąjūdžiams vadovauja avantiūristai, kenkiantys pasaulio tvarkai ir norintys perrašyti Antrojo pasaulinio karo istoriją, kad lietuviai, latviai ir estai prasimano kažkokias sovietų okupacijas ir nebūtus nuostolius, o Lietuva dar trukdo Rusijos piliečiams laisvai važinėti savo valstybėje nuo Karaliaučiaus iki Kurilų!".

Anot europarlamentaro, panašus repertuaras naudojamas ir dabar: psichologinis, propagandinis, kartais ir ekonominis karas. "Vienas įprastinių Rusijos politikoje spaudimo būdų yra sukelti įtampą ir tuoj skūstis, kaltinti, kad pablogėjo santykiai. Lietuvos atžvilgiu šis dar kartą naudojamas būdas gali turėti ir papildomą tikslą", - įsitikinęs poli-

tikas.

V. Landsbergio teigimu, artėjant Seimo rinkimams per žiniasklaidą ar politikus paskleidus žinią, esą Lietuvos Vyriausybė pablogino santykius su Rusija ir tai atsiliepsią ekonomikai, būtų suteikta propagandinės medžiagos revanšistinėms prorusiškoms jėgoms.

"Jos ir pačios neturi nieko prieš daryti visokių nuolaidų Lietuvos suverenitetui ar vakarietiškos orientacijos sąskaita, nes žino, kad už tai atsilyginama nuo benzino kolonėlių iki finansinės pagalbos rinkimuose, - samprotauja konservatorius. - O dabar dar štai tokia šauni korta populistinės "troikos" rinkimų kampanijai - santykiai pablogėję, tai mes, rinkimus laimėję, juos pagerinsim, ir visi - varguoliai ir turtuoliai -gerai gyvens!".

V. Landsbergis neabejoja, kad Lietuvoje atsiras nemažai lengvatikių. "Todėl Maskvos parodomųjų žingsnių, kad "santykiai blogėja", per porą mėnesių galime laukti vis daugiau, - įspėja politikas. - Tik nereikia nei jaudintis, nei Lietuvos vardu beprasmiškai teisintis".

ELTA

RUSIJA TEIGIA, KAD ES NEVYKDO LIUKSEMBURGO SUSITARIMŲ DĖL KARALIAUČIAUS

Maskva, rugpjūčio 11 d. (ITAR-TASS-ELTA). Rusijos transporto ministerija susirūpinusi dėl to, kad smarkiai pablogėjo Rusijos krovinių gabenimo sąlygos vadinamuoju Karaliaučiaus krovinių tranzitu. Tai pareiškė Rusijos transporto ministras Igoris Levitinas, komentuodamas savo darbo kelionės į Karaliaučiaus sritį rezultatus.

Anot pareigūno, "nepaisant Briuselio pažadų, Rusijos vadaus krovinių gabenimo tarp

Karaliaučiaus srities ir kitos Rusijos teritorijos dalies sąlygos nuo gegužės 1 d. ne tik nepagerėjo, bet netgi pablogėjo".

Šių metų balandžio 27 d. Liuksemburge buvo priimtas bendras Rusijos ir ES šalių pareiškimas, pagal kurį ES įsipareigojo sumažinti išlaidas, susijusias su tranzito įforminimu muitinėse. Tuo tarpu, kaip teigia Rusijos atstovai, Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, tranzitinių krovinių pervežimai geležinkeliu ir auto-

LIETUVA NEŠNIPINĖJA RUSIJOS

Valstybės saugumo departamentas (VSD) pareiškė, kad Rusijos žiniasklaidos pranešimai apie Lietuvos specialiųjų tarnybų neva vykdomą neteisėtą veiklą Rusijos teritorijoje "neatitinka tikrovės".

"VSD atsisako nuo bet kokių komentarų šiuo klausimu ir į tokius kaltinimus reaguos tik tada, kai juos oficialiai pateiks kompetentingos valstybės institucijos", - rašoma VSD ryšių su visuomene tarnybos pranešime.

Pranešime nesukonkretinama nei jį išprovokavusi Rusijos žiniasklaidos priemonė, nei jos informacija.

Rusijos žiniasklaida nuolat skelbia nepatvirtintą informaciją apie tariamą neteisėtą Lietuvos žvalgybinę veiklą Rusijoje NATO šalių slaptųjų tarnybų užsakymu. Pastarąjį kartą panašų rašinį paskelbė bulvarinis laikraštis "*Komsomolskaja pravda*".

Pranešimai apie tariamą Lietuvos žvalgų veiklą Rusijoje suintensyvėja, kai Lietuva imasi veiksmų prieš Rusijos šnipinėjimą. Nuo metų pradžios Lietuva paskelbė nepageidaujamais šalyje iš viso šešis Rusijos diplomatinį statusą turėjusius asmenis, kurie užsiiminėjo žvalgybine veikla. Trys iš jų buvo išprašyti iš Lietuvos liepą.

Į tai Lietuva sulaukė atsakomųjų veiksmų - iš Maskvos liepta išvykti Lietuvos karo atašė, kaip teigia Lietuva - visiškai be pagrindo, taip pat atmesta naujo atašė kandidatūra.

BNS

mobiliais pabrango. Lietuvos muitinės tarpininkų paslaugų kaina išaugo pusantro karto. Mokestis už veterinarijos kontrolę padidėjo 30 procentų. Krovinių tikrinimo procedūra taip pat pasidarė sudėtingesnė.

RESTAURUOTI DU CHODKEVIČIŲ ŠEIMOS SARKOFAGAI

Restauruoti dviejų žymios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų Chodkevičių šeimos sarkofagai, saugomi Kretingos bažnyčioje. Kaip pranešė Kultūros vertybių apsaugos departamentas, Karolio Jurkovskio ir Jono Kazimiero Chodkevičiaus sarkofagai praejusią savaitę buvo baigti restauruoti. Šiemet numatoma baigti restauruoti ir trečiąjį - Jeronimo Chrizostomo sarkofagą.

Kretingos bažnyčioje yra penki Chodkevičių šeimos - Kristinos Marijos Anos, Sofijos, Jono Kazimiero, Jeronimo Chrizostomo ir Karolio Jurkovskio - sarkofagai. Jie restauruojami nuo 2001 metų.

1607-1617 metais legendinis LDK etmonas Jonas Karolis Chodkevičius su žmona Sofija Chodkevičiene iš Mieleckų savame Kretingos dvare ant Pastauninko upelio kranto pastatė bažnyčią su pranciškonų vienuolynu. Jos rūsyje po didžiuoju altoriumi buvo įrengta fundatorių laidojimo krypta.

Ši krypta išliko iki šių dienų su puošniais Chodkevičių šeimos narių sarkofagais. Lietuvoje to laikmečio sarkofagų analogų daugiau nėra, nes dauguma šio tipo kapaviečių dažnai vykusių karų ir suiručių metu buvo išplėštos ir sunaikintos.

Chodkevičių alaviniai sarkofagai yra unikalūs kultūros paminklai, tai - 17 amžiaus pradžios originalių kompozicijų, vėlyvojo renesanso pavyzdžiai.

Sarkofagų dangčių įrašai - autentiški renesanso epochos literatūros kūriniai, pilni pagarbos ir meilės išėjusiems iš gyvenimo šeimos nariams.

Sarkofagai nuo pagaminimo laikų niekada nebuvo restauruoti, juos naikino nevėdinamo rūsio drėgmė. Sarkofagų paviršiai pasidengę pelėsiais, sutrūkusios litavimo siūlės, įdubę dangčiai.

Šiemet sarkofagų restauravimui KVAD skyrė 50 tūkst. litų, darbai bus tęsiami ir kitais metais.

BNS

ARCHEOLOGAI IEŠKO ASTRONOMO KOPERNIKO KAPO

Lenkų archeologai Fromborko katedroje pradėjo garsiojo astronomo Mikalojaus Koperniko kapo paieškas. Pasielkę georadarą, mokslininkai tikisi aptikti 1543 metais mirusio tyrinėtojo, kuris įėjo į mokslo istoriją su savo teorija apie planetų sistemą, kapavietę.

Yra žinoma tik tiek, kad M. Kopernikas palaidotas katedroje, tačiau jo kapo vieta nebuvo pažymėta.

ELTA

Keturiasdešimt antrasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapypvardžiu. Šis slapypvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2004 m. lapkričio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių

*Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia
paprasta balsų dauguma.*

Bendro vaizdo dalis Tautinių šokių šventėje, kuri vyko liepos 3 d. Allstate salėje Rosemont, IL.

Z. Degučio nuotr.

JAV KINO REŽISIERIUS LIETUVOJE PRISTATĖ FILMUS APIE ŽYDUS IR ČIGONUS

Iš Niujorko į Vilnių atvykęs kino režisierius Yale Strom plačiai visuomenei pristatė savo filmus, o Jidiš kalbos ir kultūros vasaros programos dalyviams primins klezmerio - liturginės žydų ir čigonų muzikos - skambesį.

Jidiš instituto kvietimu Lietuvoje viešintį J. Stromą išgarsino ne tik filmai, kuriuos turės progos pamatyti Vilniuje rengiamo Jidiš filmų festivalio žiūrovai. Menininkas kuria muziką, groja smuiku, rašo knygas, scenarijus, rengia fotografijų parodas.

Nešinas kuprine, fotoaparatu ir smuiku J. Stromas apkelia atokiausius Centrinės ir Rytų Europos miestelius, fiksuodamas žydų ir čigonų gyvenimus. “Šis režisierius labai nuosekliai renka ir dokumentuoja buvusios sovietinės erdvės žydų, čigonų kultūros likučius”, - *Elta* sakė kino centro “Skalvija” vadovė Živilė Pipinytė.

Pasak kino kritikės, ypač daug vertingos dokumentinės medžiagos apie žydų gyvenimą sovietų imperijoje yra J. Stromo filme “Lechaim, draugas Stalina!” , kurį “Skalvijos” kino centre žiūrovams pristatė pats režisierius.

2002 m. sukurtas filmas pasakoja apie Sibire “tautų tėvo” įkurtą žydų autonominę sritį - Birobidžaną. Tarptautiniame Berlyno kino festivalyje rodytas dokumentinis pasakojimas atskleidžia Josifo Stalino propagandinės akcijos mechanizmą, įsukusį ieškančius “pažadėtosios žemės”.

Jidiš filmų festivalyje J. Stromas pristatys ir 1996 m. sukurtą kino pasakojimą apie holokaustą išgyvenusį Ukrainos žydą Zevą Carpatį, kuris prisimena genocido niokotą čigonų tautą.

Kino juostą apie liturginės

žydų ir čigonų muzikos atlikėją ir kompozitorių Leopoldą Kozlovskį sukūręs menininkas pats tebegroja klezmerį. Šios muzikos tradicijas J. Stromas primins jau 7 vasarą Vilniuje rengiamos jidiš kalbos ir kultūros programos dalyviams, visam mėnesiui į Vilnių suvažiuosiantiems iš 16 pasaulio šalių. Trečią kartą “Skalvijos” kino centro ir Jidiš, Lenkų kultūros ir Goethe institutų rengiamas Jidiš filmų festivalis - plačiai visuomenei skirta Jidiš kalbos ir kultūros programos dalis.

RUSIJOJE – PIRMOJI CERKVĖ ANT RATŲ

Rusijos Ortodoksų Bažnyčia netrukus pradės naudoti cerkvę ant ratų, kuri galės pasiekti pačius atokiausius šalies kampelius ir aplankyti maldos namų neturinčias vietas, pranešė naujienų agentūra *ITAR-TASS*.

Pasak pranešimo, cerkvė bus sumontuota ant penkiolikos metrų ilgio sunkvežimio “Kamaz” važiuoklės, ją puoš tradicinis kupolas.

Kaip teigiama, pastate bus įrengti altoriai, palikta vieta chorui, veiks biblioteka ir nedidukas dvivietis kambarys. Vienu metu cerkvėje galės melstis šimtas tikinčiųjų.

Cerkvė ant ratų turėtų būti pastatyta per ateinančius tris mėnesius.

Po sovietmečio atsigauananti ortodoksų bažnyčia gana sunkiai bendrauja su katalikais ir kitomis krikščioniškomis denominacijomis, kurias kaltina mėginimais paveržti iš jos tikinčiuosius.

Neseniai į kelionę po visą Rusiją leidosi dar viena panaši “keliaujanti cerkvė”, tik užkelta ant traukinio platformos. Ji apsilankė Sibire ir kituose atokiuose šalies regionuose.

BNS

J. MONKUTĖ MARKS IR V. ŽUKAS – PALANGOS MUZIEJUJE

Š. m. rugpjūčio 14 d. 18 val. Palangoje įsikursiame Antano Mončio muziejuje (S. Daukanto 16) atidaryta dviejų dailininkų - Janinos Monkutės-Marks ir Vaidoto Žuko kūrybos paroda. Čikagoje gyvenanti J. Monkutė-Marks eksponuoja savo tekstilę ir tapybą, o vilnietis V. Žukas - dalį naujausių, šią vasarą pabaigtų glazūruotų keraminių reljefų, taip pat juvelyrikos, tapybos ir piešinių.

J. Monkutė-Marks po karo emigravo iš Lietuvos, studijavo meno istoriją ir archeologiją Austrijoje, vėliau mokėsi dailės Vokietijoje. Jos mokytojai buvo V. Kasiulis, V. K. Jonynas, V. Petravičius. Nuo 1956 m. autorė įsitraukė į JAV meninį ir visuomeninį gyvenimą. Savo kūrybinę veiklą J. Monkutė-Marks daugeliui metų susiejo su Haid Parko meno centru bei B. I. G. meno centru Sanibele, Floridoje. Nuo 1972 m. pati kuravo ir organizavo populiarias kasmetines Haid Park meno centro narių parodas.

Dailininkas ir žurnalistas V. Žukas yra surengęs daug parodų Lietuvoje, užsienyje. Glazūruota keramika - jau trejus metus tebesitęsianti dailininko aistra. Šamotiniai ciklai šiemet pasipildė naujais ornamentiniais ir figūriniais reljefais su gėlėmis, avinėliais, kaukėmis, kūdikių rankomis ir pėdomis, vynuogių šakomis, pabaisų galvomis. Palangos galerijoje V. Žukas eksponuoja ir papuošalų kolekciją “Mano mielas laukinis...”, kurią sukūrė kartu su Klaipėdoje gyvenančia dailininke, Ispanijos juvelyrų asociacijos nare Jurga Karčiauskaite - Lago.

J. Monkutės-Marks ir V. Žuko kūrybos paroda Palangos A. Mončio muziejuje veiks iki rugsėjo 12 d.

www.omni.lt

TUNISAS - DIDELĖS ATEITIES ŠALIS

(“Tautininkų žinių” 2004 m. gegužės Nr.9)

Svečiui visuomet stengiamasi parodyti geriausia. Svečias dažniausiai ir įsimena, ką matė geriausia

Man su šeima teko porą savaitių pabūti svečiais Šiaurės Afrikos valstybėje - Tunise. Tai apie tris kartus didesnis už Lietuvą kraštas (plotas - apie 164,5 tūkst. kv. km., gyventojų - arti 10 milijonų), esantis tarp Alžyro ir Libijos, iš Šiaurės vakarų ir šiaurės skalaujamas Viduržemio jūros, perrėžtas saulės įkaitinto raudono smėlio ir Atlaso kalnų uolų. Jų pietinę pusę puola Sacharos smėlynai, o šiaurinėje yra derlinga ir žydinti iki pat jūros žemuma - joje žiemą nebūna vėsiau 18 laipsnių, o vasarą karščiau 33 laipsnių šilumos. Tuo tarpu, vos persiritus per kalnus į Sacharą, temperatūra vasarą dažnokai ir 50 laipsnių karščio prašoka. Jeigu pajūrio zonoje per metus nuimama po keletą derlių, tai pietinėje, dykumų zonoje tik kupranugariai ir ožkos randa sau maisto, o už atliktus darbus atsiskaitoma ir vandens kibirais. Dykumų zonoje žmogaus turtingumas vertinamas pagal turimų kupranugarių ar datulinių palmių kiekį - pakankamai turtingu oazės gyventojų laikomas turintis penkias palmes.

Tunisas - kontrastų šalis ne tik savo gamta, bet ir savo kultūra. Jeigu pajūrio zonoje akį glosto balti mėlyno dangaus fone, moderniausios architektūros statiniai, didžiuliai alyvmedžių, apelsinų, citrinų ir kitokių vaismedžių, kitų augalų laukai, tai Atlaso kalnų rajonų senbūviai berberai tebegyvena kaip ir prieš keletą tūkstantmečių - uolose išsikaltuose patalpose. Ir ne iš bėdos. Valstybės lėšomis berberams daug kur pastatyti namai, bet jie atsisako keltis į juos, nes požeminiuose būstuose jaučiasi saugiau ir jaučiau; čia visą laiką išsilaiko ir pastovi temperatūra - apie 22 laipsnių šilumos. Šiandieną beveik visos tos požeminės gyvenvietės yra elektrifikuotos; daug kur požeminę gyvenvietę nurodo tik virš uolų kyšančios televizorių antenos.

Tačiau bendra visam šiam kraštui - tai senosios kultūros likučiai. Beveik kiekvienoje stambesnėje gyvenvietėje be šiuolaikinių gyvenamųjų rajonų yra “medinos” - senamiesčiai, su mečetėmis, senovinėmis tvirtovėmis ir dengtomis turgavietėmis, kuriose nuo saulės patekėjimo iki laikos, nenutyla rytietiškas šurmulyš, kur prekijai dažnai užsiprašo dešimteriopai daugiau ir laikoma vos ne įžeidimu, jeigu

nesiderama su jais; keliaujant po daugelį rajonų į akis krenta ir Antikinės Graikijos, romėnų amfiteatrų ir kitų statinių griuvėsiai, kurių amžius trejetas ar net daugiau tūkstančių metų. Ypač įspūdingi jie Kartaginoje, daugiau kaip prieš porą tūkstančių metų buvusios vienos galingiausios turtinčiausios valstybės - sostinėje, kurios kariai ir jūreiviai pasiekdavo Krymą, išplaukdavo ir į Atlanto vandenyną. Archeologai teigia, kad daug kur dabartinio Tuniso teritorijoje žmonių jau gyventa, statyti miestai - gyvenvietės beveik prieš 10 tūkstančių metų, tai yra dar tuomet, kai, sakysime, mūsų Lietuvoje telkšnojo poledynmečio tundrų balos ir ežerai.

Šiandieną Tunise apie 98 procentai visų gyventojų - tunisiečiai - arabai, islamo išpažinėjai. Tačiau skirtingai nuo daugelio kitų arabų kraštų, religingumas nėra demonstruojamas ir mulos iš minaretų nešaukia per visą gyvenvietę, kad vėl laikas melstis. Ir visur jaučiama tolerancija visų tautų ir religijų žmonėms. Net Izraelio žydai be baimės čionai atvyksta pailsėti. Tik juodukai iš pietinių Afrikos kraštų čia nelabai mėgstami ir jų nedaug kur pamatysi. Bendra viso šio krašto tikriesiems gyventojams - tai mandagumas, kultūringumas, tvarkingumas ir ypač gražus jaunimas - apie 50 procentų šalies gyventojų yra jaunesni nei 20 metų. Niekur neteko matyti gatvėse rūkančių, netvarkingai apsirengusių, valkataujančių, o tuo labiau apsvaigusių nuo alkoholio ar narkotikų - tik specialiose parduotuvėse ir restoranuose leidžiama pardavinėti alų ar degtinę; net naktiniuose baruose laikas leidžiamas tik gurkšnuojant sultis, kavą ar arbatą; daug kas čia nesupranta Europoje esančio “vyrų subobėjimo”, kovos už taip vadinamų seksualinių mažumų - visokių “pederastų” teises. Kaip gi galima toleruoti pasileidėlių, iškrypėlių veiklą, klausia dažnas tunisietis.

Nesimato ir valkataujančių vaikų. Net nuošaliausiose berberų gyvenvietėse yra valstybės išlaikomos mokyklos, arba internatai besimokantiems vaikams. Valstybė švietimui ir mokslui skiria apie 30 procentų biudžeto lėšų; apie 10 kartų pigesni ir vaistai, negu, sakysime, Lietuvoje (benzinas - apie 3 kartus, butai - apie 2 kartus, nors, atrodo, pragyvenimo lygis aukštesnis negu Lietuvoje) Stebina visur jaučiama meilė vaikams - paugliai nešioja, bučiuoja savo

Vienas iš stalų Tautinės sąjungos gegužinėje Lemonte, IL.: J. Variakojienė, Z. Juškevičienė, G. Biskis, B. Biskienė, G. Musteikienė, J. Variakojis.

V. Jasinevičiaus nuotr.

jaunesnius broliukus ar sesutes; niekas nepraeis nepakalbinęs sustojusio pailsėti senelio ar neįgaliojo - gal reikia jam padėti, jį pavėžėti? Labai didžioje pagarboje laikomos motinos. Sakyčiau, kad šioje šalyje matriarchatas viešpatuoja: motinų lemiamas žodis yra pasirenkant marčias ar žentus; išsiskiriant žmonai paliekamas be jokių apeliacijų visas, nors ir “bendrai užgyventas” kilnojamas ir nekilnojamas turtas. O tas, kuris išdrįsta pakelti ranką prieš savo motiną ar žmoną, be jokių teismų policijos pasodinamas mažiausiai porai mėnesių į kalėjimą; taip pat be jokių ilgų teismų pasodinamas tas, kuris vengė sumokėti mokesčius, neteisėtai užvaldyti svetimą turtą, nuskriausti našlaitį ar ligonį, ką nors apvogti.

Beje, išspręsta

Tunise išspręsta ir kalinių perauklėjimo problema. Kalėjimai yra tik prie stambių gamyklų, akmenų skaldyklų, druskos kasyklų, kelių statybos įmonių - čia nuteistieji dirbdami kasdieną ne mažiau kaip po 8 valandas ne tik save išlaiko, bet ir apie 70 procentų uždarbio atiduoda valstybei. Beje, kiek teko girdėti valstybei pilną duoda ir kariuomenė; iš privalomos 11 mėnesių tarnybos kariuomenėje, jaunuoliai karinių dalykų apmokami vos tris savaites, o visą kitą laiką jie dirba valstybinėse, apie pusę savo uždarbio irgi atiduodami valstybei. Vyrauja nuostata, kad kariuomenė reikalinga tik kaip vyrų ugdymo, grūdinimo mokykla. Tunisas nepriklauso jokiam nei arabų, nei kitų šalių kariniam ar politiniam blokui ir su visomis valstybėmis stengiasi palaikyti draugiškus, tačiau kartu nepriklausomus santykius. Tai būdinga ir ekonomikoje: užsieniečiai negali turėti daugiau kaip 49 procentus akcijų, negali būti

pagrindiniais vadovais. Valstybine kalba yra tik arabų. Gan nepalankiai žiūrima į tuos jaunuolius, kurie apsiveda ar išteka už svetimtaučio.

Saugoti ir branginti Nepriklausomybę tunisiečius išmokė labai sena ir sudėtinga istorija. Daug amžių trukusiose kruviniuose mūšiuose su užpuolikais susiformavo gana vienybė tunisiečių tauta, kurios žmonių gyslose teka ir senųjų Sacharos genčių ir Antikos graikų, senosios Romos, buvusių užkariautojų ispanų, turkų ir pagaliau šimtmetį kraštą valdžiusių prancūzų kraujas - Tunisas tik beveik po šimtmetį trukusių kovų su paskutiniais kolonizatoriais - prancūzais, 1956 m. juos įveikęs, ėmė kurti visiškai nepriklausomą savo valstybę. Pasirinkta “stipraus prezidento” valdymo forma: jis skiria ir atleidžia premjerą, ministrus, apskričių vadovus, kariuomenės ir policijos vadovus ir kt. Seimas užsiima tik įstatymų kūrimu ir leidimu. Jis, kaip ir prezidentas, renkamas penkeriems metams. Ir jo nariais gali būti renkami tik iki dviejų kadencijų. Bet dabartiniam prezidentui padaryta išimtis ir jis jau išrinktas trečiai kadencijai. Sakoma, kad liks prezidentauti “iki gyvos galvos”. Tačiau neteko girdėti, kad kas dėl to piktintųsi. Daugelis žmonių atrodo, visai ir netrokšta mūsų suprantamos demokratijos (partijų veikla gan neženkli. Yra tik viena partija - tai mūsų Tauta, juokauja patys tunisiečiai). Jie patenkinti, kad turi taip tvirtai savo rankose laikantį valstybės vairą prezidentą, visą valstybės aparatą verčiantį tarnauti tik savo tautai, jos žmonėms, savos Nepriklausomos valstybės labui. Tad gal ir dėl to visur rodoma tokia pagarba prezidentui - net parduotuvėse kabo jo portretai, daug kur net eilinę dieną plazda iškeltos valstybinės vėliavos. Šeštadi-

SAUGUMO TARYBA PRATĘSIA MANDATĄ JT MISIJAI IRAKE

New York, (rugpjūčio 12 d. ELTA). Nepaisydama pavojingos padėties Irake, Saugumo Taryba nusprendė metams pratęsti JT paramos misijos (UNAMI) mandatą.

JT generalinis sekretorius Kofi Annan paprašė Saugumo Tarybą pratęsti Irako misijos mandatą. Kartu jis pareiškė, kad JT savo uždavinius Irake galės įgyvendinti tik tada, jei bus garantuotas jų darbuotojų saugumas. K. Annan skundėsi, kad mažai valstybių yra pareiškusių norą dalyvauti UNAMI misijoje. Derybos su kai kuriomis šalimis, tarp jų - Azerbaidžanu, Gruzija, Nepal, Pakistanu ir Ukraina, anot JT diplomatų, sukasi lyg užburtame rate. Be kita ko, derybose kalbama apie misijos finansavimą, taip pat JT pajėgų atskyrimą Irake nuo JAV vadovaujamų dalinių.

UNAMI mandatas pratęsiamas praėjus beveik metams po to, kai teroristų automobilyje padėta bomba susprogdino JT būstinę Bagdade. Per šį išpuolį 2003-ųjų rugpjūčio 19-ąją žuvo JT įgaliotinis Sergio Vieira de Mello ir dar 21 JT darbuotojas.

niais ir sekmadieniais galima pamatyti gatvėmis pražygiuojančius su orkestrais, tautiniais rūbais apsirengusių jaunųjų tunisiečių gretas, nešinais prezidento portretus, valstybines vėliavas.

Atrodo, mes permažai pažįstame taip vadinamą “muslimoniškąją pasaulį”, jame puoselėjamas vertybes. Tuo tarpu mes, lietuviai, nebeskirdami reikiamo dėmesio mažiems, seniems neįgaliams, dorai, šeimos ir tautiškumo stiprinimui, tikro vyriškumo ir moteriškumo ugdymui, neišvengiamai ritamės išsigimimo ir išnykimo prarajon.

Dr. Algimantas Liekis

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 12 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 25-26 d. Lietuvos Vyčių Vidurio centrinės apylinkės šventkelionė – Dievo Motinos parapijos patalpose.

SPALIO 9 d. 5:30 v.p.p. Sergančių patepimo mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

SPALIO 9-10 dienomis, Mariaus Narbutaičio meno darbų paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia vyr. skaučių Židinys.

LAPKRIČIO 13 d. 2:30 v.p.p. plačiai išgarsėjusio Vilniaus kvarteto koncertas Clevelando Meno muziejuje (University Circle). Programoje Beethoven ir lietuvių kompozitorių kūriniai.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

MEDICARE VAISTŲ KORTELĖS

Laikinoji Medicare vaistų kortelių programa senoliams su didelėmis vaistų išlaidų sąskaitomis kelia galvosūkius. Suklumpama kada tenka pasirinkti – kuri iš siūlomų 70 kortelių yra geriausia.

Vienos iš tų Medicare patvirtintų vaistų kortelių yra surištos su specifiniais sveikatos apdraudėjais, kitos su slaugos namais. Vienos jų yra apribotos, o kitos leidžia pirkti vaistus bet kur šiame krašte. Tas yra gana sudėtinga, nes visa vaistų gamybos pramonė yra labai paini.

Čia minėsime kelis šios programos atsakymus.

Klausimas: **Kas yra Medicare vaistų kortelė?**

Atsakymas: Tokias korteles dalina vaistinės, vaistų gamintojai bei sveikatos draudimo įstaigos. Su jomis senoliai, pirkdami receptinius vaistus, gauna nuolaidas. Tai bus laikina priemonė, kol 2006 metais bus pradėta nauja Medicare vaistų nuolaidos programa.

Klausimas: **Kiek gi aš sutaupysiu?**

Atsakymas: Tas priklausys kokius vaistus jūs pirsite – ar jie bus patentuoti ar generiniai vaistai. Gal pavyktų gauti iki 17% nuolaidos, o generiniais vaistams nuo 46% iki 96%.

Klausimas: **Už kuriuos**

vaistus bus teikiama nuolaida?

Atsakymas: Tas priklausys nuo jūsų turimos kortelės. Daug padėtų, jei pirktime didesnes dozės vaistus, nes tas pakeistų nuolaidą.

Vaistų gamintojai gali bet kada pakeisti vaistų kainas. Perkant vaistus per paštą irgi duos žymias nuolaidas.

Klausimas: **Kokia tos kortelės kaina?**

Atsakymas: Kainos bus įvairios, bet jums neteks mokėti daugiau 35 dol. į metus.

Nesižavėkite pigių kortelių kainomis. Pigumas ne visados padės gauti jums reikalingus vaistus.

Klausimas: **Ar galiu aš pirkti vaistus bet kurioje vaistinėje?**

Atsakymas: Ne visos vaistinės dalyvauja Medicare vaistų kortelės programoje. Teiraukitės – ar jūsų vaistinė joje dalyvauja.

Klausimas: **O kaip bus, jei aš jau turiu vaistų kortelę?**

Atsakymas: Jūs galite turėti tik vieną Medicare vaistų kortelę. Jei jūsų dabar turima panaši vaistų kortelė nėra Medicare vaistų programos kortelė, ją ir toliau galite naudoti.

Klausimas: **Ką daryti, jei man nepatinka pasirinktoji vaistų kortelė?**

SPORTAS

LIETUVOS VYRŲ KREPŠINIO RINKTINĖ AMERIKIEČIŲ AKIMIS

JAV interneto krepšinio svetainė "hoopshype.com" Atėnų olimpinėms žaidynėms skirtame puslapyje pateikė visų rinktinių sudėtis su trumpais komentarais apie žaidėjus.

Amerikiečiai turi savo nuomonę ir apie Lietuvos olimpinės vyrų krepšinio rinktinės žaidėjus:

Vidas Ginevičius - ...geras žaidėjas, pirmiausiai į ataką stengiasi įtraukti komandos draugus;

Šarūnas Jasikevičius - ...geriausias Europoje likęs žaidėjas, per paskutinius dvejus me-

tus laimėjo visus pagrindinius turnyrus, kuriuose žaidė;

Robertas Javtokas - ...vėl rungtyniauja gerai po labai rimtos motociklo avarijos;

Kšyštofas Lavrinovičius - ...šiuo puikiu centru šiek tiek domisi Toronto "Raptors" klubas;

Arvydas Macijauskas - ...vadinamas naujuoju Draženu Petrovičiumi;

Dainius Šalenga - ...vienas blogiausių metikų komandoje;

Ramūnas Šiškauskas - ...nuostabus žaidėjas puolime; Donatas Slanina - ...puiki šaudymo mašina;

Darius Songaila - ...vienintelis NBA žaidėjas rinktinėje;

Saulius Štombergas - ...geriausias metikas šioje puikiai atakuojančioje komandoje;

Mindaugas Žukauskas - ...atstovaudamas Sienos "Montepaschi" ekipai Eurolygos rungtynėse mesdavo vos po 5,1 taško;

Eurelijus Žukauskas - ...sublogęs Radoslavas Nestorovičius.

DIRVAI AUKOJO

G.Stankūnas, Cos Cob, CT ...	100
K.Laikūnas, Cleveland, OH ...	80
Dr.K.Phillips, Strongsvl., OH .	50
S.Surantas, Rockford, IL	50
J.Yurkus, Etobica, ON, CAN	30
L.Dubray, Portage, MI	25
L.Špokas, Crystal Lake, IL	20
E.Šilgalis, Euclid, OH	20
A.Vaitiekaitis, Canton, MI	20
J.Leonikas, St. Pete B., FL	15
J.Cukuras, Chicago, IL	15
V.Barzdukas, Cleveland, OH ..	10
S.Petravičius, Rancho, CA	10
J.Šiaučiūnas, Cicero, IL	10
R.Botyrius, Richland, MI	5
A.Kukučionis, Tinley Pk., IL	5
A.Valaitis, Eastlake, OH	5
R.Snarskis, Daytona B., FL	4
K.Zimmerman, Pnsvl., OH	4
A.Špakauskienė, Fort Myers, FL	3

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

BNS

A.† A. ANDRIUS MIRONAS

Rašytojas mirė liepos m. 11 d.

Jo žmonai ONUTEI ir visiems giminaičiams ir artimiesiems reiškiame širdingiausią užuojautą ir drauge liūdime.

*“Sietyno” choro vadovas
ir dainininkai*

Daytona Beach, FL.

PRENUMERUOKITE DIRVA

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

PARDUODAMI
TAUTINIAI RŪBAI IR
GINTARINIAI KAROLIAI
Skambinkit Rasai
(216) 486-0210

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Fyne Home Contact.

Tired of feeling lost and not knowing how you can buy that new home. Well you have made the first Step when you call Fyne Home Contact.

We offer, HOME MORTGAGE LOANS, personal loans, small business loans and consolidation loans.

Toll free number 1-877-447-0393

**Century 21
Leaders**

Real Estate For You World

The Greens of Lyndhurst
5666 Mayfield Road
Lyndhurst, Ohio 44124

Ričardas Širvinskas
Realtor

**440 749-2121
440 443-2100**
rsirvinskas@peoplepc.com

- padėdų pirkti, parduoti, išsinuomuoti nekilnojama turta,
- atlieku nemokama nekilnojamo turto analizę,
- profesionalus statybos darbų įvertinimas,
- padėdų surasti finansavimą su minimaliu ar be pradinio įnašo

VISOS KONSULTACIJOS NEMOKAMOS IR KONFIDENCIALIOS !

Erika Bespalkaitė po sidabro medalio įteikimo už 100 metrų plaukimo krūtine rungties laimėjimą. *Dr. V.Stankaus nuotr.*

SPORTAS

TARPTAUTINĖS VAIKŲ ŽAIDYNĖS CLEVELANDE

“Tarptautinės vaikų žaidynės”, kurios pirmą kartą vyko Clevelando mieste nuo liepos 30 d. iki rugpjūčio 3 dienos praėjo su dideliu pasisekimu. Anks-tytesnės žaidynės yra vykusios įvairiuose Europos kraštuose. Dalyvavo jauni sportininkai nuo 12-15 metų iš 55 kraštų ir 120 miestų. Tų 120 miestų skaičiuje dalyvavo ir mūsų Respublikos Kauno miestas su 24 jaunai-siais sportininkais: krepšinio ko-manda, plaukimo ir lengvosios atletikos. Iš visų pasaulio miestų dalyvavo 2200 sportininkų.

Dalyvavo taip pat Kauno miesto meras Arvydas Gar-baravičius ir administratorius Giedrius Buinevičius. Šios žai-dynės skiriasi tuo, kad rungia-masi tarp įvairių kraštų miestų ir miestų delegacijom yra su-teikiama proga susipažinti bei užmegzti ryšius. Praėjusių metų rudenį buvo pasirašyta bendra-darbiavimo sutartis tarp Kauno ir Clevelando miestų. Tad Kau-ną paskatino dalyvauti JAV verslininkas Linas Klimavičius

ir LR Garbės Generalinė kon-sulė Clevelande Ingrida Bub-lienė.

Lietuvos trispalvė plevėsavo visuose žaidynių taškuose. Tūkstantinėm miniom buvo primenama, kad Lietuva taip pat laisvojo pasaulio narė, nes tiek metų jos nebuvo matyti. O ką bekalbėti apie žaviuosius jau-nuosius sportininkus, kurie per atidarymą išgygiavę į estradą gel-tonom uniformom su trispalve priekyje ir šūkiu: Lietuva, Lietu-

Kauno krepšininės su trenere Birute Jankauskiene. *Dr. V.Stankaus nuotr.*

va. Lietuva. Atidaryme sporti-ninkams taip pat kalbėjo JAV prez. George Bush, kur už jo nugaros per visus televizijos kanalus matėsi trispalvė ir Kauno vėliava. Nemokama re-klama Lietuvai.

Visas dienas jaunieji sporti-ninkai rungtyniavo, susipažino su plataus pasaulio jaunimu bei daugelis pirmą kartą išvydo Ameriką. Miesto delegacija bendravo įvairiuose priėmimuo-se, kur turėjo progą susitikti su Ohio gubernatoriumi, senatoriais, kongresmenais, miesto pareigūnais bei verslininkais. Taip pat susitiko su Clevelando miesto mere Jane Campbell ir aptarė miesto bendradarbiavimo galimybes bei įteikė merei Kauno vėliavą bei knygą apie Kauną.

Sekmadienį delegacija ir tre-neriai dalyvavo šv. Mišiose Die-vo Motinos bažnyčioje. Po šv. Mišių susitiko su clevelandie-čiais. Kauno meras tarė trumpą žodį ir padėkojo visiems, kurie prie jų dalyvavimo šiose žai-dynėse prisidėjo. Lietuvii namų restorane pietavo su Dievo Mo-tinos parapijos klebonu Gedi-minu Kijausku, LB Clevelando skyriaus pirmininku Algiiu Gu-dėnu, vicepirmininku dr. Vikto-ru Stankum, LR Garbės konsule Ingrida Bublione, išvykos koor-

Apsilankymas Cleveland miesto rotušėje. Iš kairės: Kauno miesto meras Arvydas Garbaravičius, Clevelando miesto merė Jane Campbell, p.Garboravičienė, dr.Viktoras Stankus, LR Garbės konsulė Ingrida Bublione, Point One International valdybininkas Linas Klimavičius. *Dr. V.Stankaus nuotr.*

dinatorium Linu Klimavičium, spaudos atstovais bei kolonijos lietuviais, kurie įvairiais būdais talkino žaidynių metu.

Kauno meras vis rūpinosi, ar Lietuvai galės parvežti medalių nes konkurencija buvo didelė ir visos komandos puikiai paruoš-tos. Kulminacinis taškas Lietu-vai buvo, kai jaunoji sportininkė Erika Bespalkaitė Kaunui ir Lie-tuvai laimėjo sidabrinį medalį už 100 metrų plaukimą. Per užbai-gimo iškilmes ji atsiimti medalį

atžygiavo į sceną su Kauno vėliava ir jaunatviška šypsena. Gerai pasirodė ir kiti mūsų spor-tininkai užimdami penktą vietą.

Clevelando visuomenė jaun-imui sudėjo pinigų ir jiems suteikė progą autobusu aplanky-ti Niagaros krioklius. Kitą dieną jie dar lankė įvairias Clevelan-do kultūrinės vietas ir susitiko su Clevelando jaunimu prie Erie ežero.

*LR Garbės konsulato
Clevelande pranešimas*

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm 886 E. 200 th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Fixler Realty Group, Inc.
For first time home buyers, investors, or for those who wish to sell their homes, contact
LINAS MULIOLIS
216-387-3204
linas@fixlerrealty.com
or visit our home on the web at www.fixlerrealty.com.
Fixler Realty Group, Inc.
Lyndhurst, Ohio

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama, teikianti jaukią atmosferą būdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEŠIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)